MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 29 No.9
May 2024

QS WORLD UNIVERSITY RANKING
MUSIC 2024

MAHIDOL UNIVERSITY RANKS
35th!

COLLEGE OF MUSIC, MAHIDOL UNIVERSITY

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
BANGKOK

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน ในช่วงเดือนที่ผ่านมา มีเรื่องที่น่ายินดี ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับการจัดอันดับในด้าน Music ให้อยู่ในอันดับ ๓๕ จาก QS World University Ranking ซึ่งถือเป็นสถาบันแรกของประเทศไทยที่ได้รับการจัดอันดับในด้านนี้

QS World University Ranking เป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก ทั้งในด้านภาพรวมของมหาวิทยาลัยและในด้านของสาขาวิชาเฉพาะ โดยจะจัดเป็นประจำทุกปี การจัดทำ QS World University Ranking เริ่มเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๔ ในปัจจุบันการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ QS ถือว่าได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก โดยข้อมูลอันดับของ QS World University Ranking นั้น เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนนักศึกษาในการเลือกสถาบันในการสมัครเรียนในสาขาต่าง ๆ ที่เราสนใจ หรือสำหรับตัวสถาบันเอง ข้อมูลอันดับของ QS สามารถบอกให้เรารู้ว่า สถาบันของเราอยู่ตรงไหน และจะพัฒนาไปในทิศทางใดได้บ้าง ซึ่งสำหรับในปีนี้ มหาวิทยาลัยอันดับ ๑ ด้านสาขา Music คือ Royal College of Music ประเทศอังกฤษ

Music Entertainment นำเสนอบทความ "นักแต่งทำนองคู่บุญผู้เขียนคำร้อง" ตอนที่ ๑๑ ซึ่งเป็นตอนต่อเนื่องของนักแต่งคู่บุญ ครูเอื้อ สุนทรสนาน และครูแก้ว อัจฉริยะกุล โดยในตอนนี้นำเสนอบทเพลงอมตะอีก ๘ บทเพลง ดังนี้ ภูกระดึง พรานล่อเนื้อ ข้างขึ้นเดือนหงาย ชื่นชีวิต ดอกไม้กับแมลง นวลปรางนางหมอง นางฟ้าจำแลง และพรพรหม ในแต่ละบทเพลงประกอบด้วยบทวิเคราะห์ โน้ตเพลง เนื้อร้อง และความเป็นมาของเพลง

Thai and Oriental Music พาผู้อ่านไปเรียนรู้เกี่ยวกับลำดับการเรียนเพลงในการเรียนปี่พาทย์ พิธีการครอบของดนตรีไทย โดยเรียงจากครอบขั้นที่ ๑-๕ ความสำคัญและรายละเอียดในการครอบแต่ละขั้น ติดตามได้ในบทความ

Ethnomusicology นำเสนอเรื่องของ "กลองหลวง" ผ่านการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐ จัดขึ้นที่อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ความเป็นมาของกลองหลวงซึ่งเป็นกลองที่สำคัญในวัฒนธรรมล้านนา ลักษณะและองค์ประกอบของกลองหลวงมีอะไรบ้าง ติดตามด้านในบทความ

Classical Guitar พาผู้อ่านไปรำลึกถึง Oscar Ghiglia นักกีตาร์คลาสสิกชาวอิตาเลียน ที่เพิ่งเสียชีวิตไปเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา Oscar เป็นหนึ่งในผู้สานต่อปณิธานของ Andrés Segovia ในการเปลี่ยนกีตาร์ให้กลายเป็นเครื่องดนตรีคอนเสิร์ต และได้ก่อตั้งภาควิชากีตาร์คลาสสิกที่ Aspen Music School รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย

Music: Did you know? บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของคีตกวี Georges Bizet ที่มีพรสวรรค์คนหนึ่งของช่วงเวลานั้น ผลงานที่มีชื่อเสียงของเขาคืออุปรากร Carmen แต่น่าเสียดายที่เขาเสียชีวิตตั้งแต่อายุไม่มาก และผลงานของเขาได้รับความนิยมหลังจากที่เขาเสียชีวิตไปแล้ว

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

Volume 29 No. 9
May 2024

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร
ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ
ธัญญวรรณ รัตนภพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ
Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ
คนึงนิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์
จรูญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม
ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์
ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicmujournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON PATHOM

“นครปฐม เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ
Contents

Music Entertainment

06
เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา
"นักแต่งทำนองคู่บุญผู้เขียนคำร้อง"
ตอนที่ ๑๑ "เอื้อ สุนทรสนาน - แก้ว อัจฉริยะกุล" ๐๔
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Thai and Oriental Music

30
ต้นเพลงครูของปี่พาทย์
ตอนที่ ๑
เดชน์ คงอิ่ม
(Dejn Gong-im)

Ethnomusicology

36
เรื่องของ "กลองหลวง" และ
พาสำรวจการแข่งขันกลองหลวง
ชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐
ประจำปี ๒๕๖๗
จิตร์ กาวี (Jit Gavee)

Classical Guitar

46
รำลึก Oscar Ghiglia
ปูชนียบุคคลแห่งวงการกีตาร์คลาสสิกโลก
การสูญเสียครั้งใหญ่ในรอบ ๓๗ ปี
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

Music: Did you know?

50
สิ่งที่คุณอาจมองข้าม และ
๕ ผลงานต้องฟัง: Georges Bizet
คีตกวีอาภัพมากพรสวรรค์
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*แตะเลือกหัวเรื่องที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวด้านใน

เรื่องเล่าเบาสมอง สนองปัญญา

"นักแต่งทำนองคู่บุญ ผู้เขียนคำร้อง" ตอนที่ ๑๑

"เอื้อ สุนทรสนาน - แก้ว อัจฉริยะกุล ๐๔"

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ [Kitti Sripaurya]
ที่ปรึกษาวิชาการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้นมา วงดนตรีกรมโฆษณาการ หรือกรมประชาสัมพันธ์ และอีกนามที่หลายคนคุ้นเคย คือ "สุนทราภรณ์" ได้สร้างสรรค์งานเพลงออกสู่สังคมไทยมากมาย หลายต่อหลายเพลงยังคงเป็นที่นิยมกันอยู่จนปัจจุบัน เห็นได้จากการนำเพลงเหล่านั้นมาใช้งานหรือทำซ้ำอยู่อย่างสม่ำเสมอในหลากหลายรูปแบบ งานเพลงของชาวคณะสุนทราภรณ์สามารถจำแนกแยกออกเป็นประเภทได้ดังต่อไปนี้

๑. เพลงเทิดทูนสถาบันชาติ ให้เกิดความรักชาติ เช่น เพลงปลุกใจต่าง ๆ

๒. เพลงเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ บรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์

๓. เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานราชการ

๔. เพลงรักในหลากหลายรูปแบบ ทั้งงดงาม สมหวัง และผิดหวัง

๕. เพลงแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

๖. เพลงสนุกสนานออกลีลาจังหวะต่าง ๆ สำหรับการลีลาศเต้นรำ

ครูเพลงที่ชำนาญในการสร้างเนื้อเพลงให้แก่วงสุนทราภรณ์มีหลายท่าน ได้แก่ ครูแก้ว อัจฉริยะกุล ครูเอิบ ประไพเพลงผสม ครูสุรัฐ พุกกะเวส ครูชอุ่ม ปัญจพรรค์ ครูศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ ครูธาตรี ครูสมศักดิ์ เทพานนท์ ครูพรพิรุณ และครูเพลงท่านอื่น ๆ ส่วนด้านแนวทำนองเพลงเกือบทั้งหมดเป็นผลงานของครูเอื้อ สุนทรสนาน เมื่อมองในภาพรวมจากหลักฐาน

ที่ปรากฏ พบว่า ครูแก้วฯ กับครูเอื้อฯ มีผลงานเพลงร่วมกันมากที่สุด นับพันเพลง จนเป็นที่มาของคำว่า **"ทำนองเอื้อ-เนื้อแก้ว"** และ **"แก้วเนื้อ-เอื้อทำนอง"** ทั้ง ๒ ท่านเป็น **"คู่บุญ"** ของกันและกันโดยแท้ บทเพลงอมตะของท่านทั้งสองที่ผู้เขียนบทความคัดสรรมานำเสนออีก ๘ เพลง ดังต่อไปนี้

ภูกระดึง (https://www.youtube.com/watch?v=eTX-J3rVVtM)

อุทยานแห่งชาติภูกระดึง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากของประเทศไทย อยู่ที่ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ด้วยความสูง ๔๐๐-๑,๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล จึงทำให้ภูกระดึงมีอากาศเย็นสบายตลอดปี ชื่อ "ภูกระดึง" หมายถึงภูเขาที่มีรูปร่างคล้ายระฆัง ดังเนื้อร้องที่ครูแก้วฯ ขึ้นต้นว่า *"เขาภูกระดึงเสน่ห์ตรึงใจจริง สัณฐานเหมือนดังกระดิ่งทับหล้า"* ครูแก้วฯ เขียนคำร้องบรรยายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูกระดึงไว้อย่างละเอียดเหมือนกับว่าครูน่าจะเคยไปภูกระดึงมาแล้วหลายครั้ง แต่ความจริงคือครูไม่เคยไปภูกระดึงเลย อาศัยอ่านหนังสือและฟังจากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยไปแล้วเท่านั้น (ขอบคุณข้อมูลจากเฟซบุ๊ก "พร่างเพชรในเกร็ดเพลง" ประจำวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๐๑๘) โปรดพิจารณาเนื้อหาในคำร้องของเพลง "ภูกระดึง"

เขาภูกระดึงเสน่ห์ตรึงใจจริง สัณฐานเหมือนดังกระดิ่งทับหล้า สูงล้ำดั่งค้ำนภา สูงลิ่วทิวทัศน์ตื่นตาสวยกว่าเทวาสรรค์สร้าง	หนทางขึ้นลงไม่เรียบแต่ชวนเพลิน เห็นเนินซ้อนเนินลดหลั่นสล้าง น้ำใสตกไหลเป็นทาง ไหลพุ่งจากสูงสุดทางไหลหลั่งพื้นล่างสุธา
สระอโนดาตดาษน้ำธาร น้ำใสตระการปานแก้วแววตา ริมธารละลานไปด้วยบุปผา ดอกแดงกุหลาบพนาประดับลัดดากล้วยไม้ไพร	หนาวเย็นด้วยลมอากาศชื่นชมดี ทุกยามนาทีลมโบกพัดให้ เหมือนแม้นสวรรค์ชาวไทย ทุกสิ่งยวนเย้าหทัยโน้มจิตโน้มใจสุดฝืน
เสียงภูแว่วดังชวนชื่นดั่งฟังเพลง เหมือนลมบรรเลงเป็นเพลงรักชื่น หวิวหวิวพร่างพลิ้ววันคืน เหมือนกล่อมและย้อมจิตชื่นระรื่นด้วยลมพลิ้วพร่าง	สนยามต้องลมโอนอ่อนเอนลมปลิว สนยืนเป็นทิวแลลิ่วสล้าง หงส์เหินสุดเหินเนินทาง ทุกสิ่งดูสวยสะอางทุกแห่งทุกทางตื่นตา
เมื่อขึ้นสุดเหนื่อยเมื่อยล้ากาย ครั้นถึงก็คลายหายเหนื่อยเมื่อยล้า ผิวหญิงเมื่อขึ้นถึงยอดภูผา แก้มแดงผิวตึงซึ้งตาเนื้อเต่งโสภาผ่องโสพรรณ	ทุกคนได้ยลขออยู่ไปจนตาย เพราะความสบายยอมตายที่นั่น โสพสฟากฟ้าลาวัณย์ สามโลกไม่แม้นเทียบทันเหมือนหนึ่งสวรรค์นั่นเอย

ภูกระดึง

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

Slow Foxtrot

B♭ Gm C7 B♭o E♭ C7 F7 B♭

เขา ภู กระ ดึง เส - น่ห์ ตรึง
เสียง ภู แว่ว ดัง ชวน ชื่น ดั่ง

6 B♭6 Gm G7 Cm Gm

ใจ จริง สัณ - ฐาน เหมือน ดัง กระ - ดึ่ง ทับ หล้า สูง ล้ำ ดัง ค้ำ น - ภา สูง ลิ่ว ทิว ทัศน์ ตื่น
ฟัง เพลง เหมือน ลม บรร เลง เป็น เพลง รัก ชื่น หวิว หวิว พร่าง พลิ้ว วัน คืน เหมือน กล่อม และ ย้อม จิต

11 Cm F7 B♭ B♭6

ตา สวย กว่า เท - วา สรรค์ สร้าง___ หน ทาง ขึ้น ลง ไม่ เรียบ แต่ ชวน เพลิน เห็น เนิน ซ้อน เนิน ลด หลั่น ส
ชื่น ระ รื่น ด้วย ลม พลิ้ว พร่าง___ สน ยาม ต้อง ลม โอน อ่อน เอน ลม ปลิว สน ยืน เป็น ทิว แล ลิ่ว ส

16 Gm G7 Cm Gm Cm F7 B♭

ล้าง น้ำ ใส ตก ไหล เป็น ทาง ไหล พุ่ง จาก สูง สุด ทาง ไหล หลั่ง พื้น ล่าง สุ - ธา
ล้าง หงส์ เหิน สุด เหิน เนิน ทาง ทุก สิ่ง ดู สวย สะ อาง ทุก แห่ง ทุก ทาง ดื่น ตา

21 E♭ Gm

สระ อ - โน - ดาด ดาษ น้ำ___ ธาร น้ำ ใส ตระ การ ปาน แก้ว แวว ตา ริม ธาร ละ ลาน ไป ด้วย บุป
เมื่อ ขึ้น สุด เหนื่อย เมื่อย ล้า___ กาย ครั้น ถึง ก็ คลาย หาย เหนื่อย เมื่อย ล้า ผิว หญิง เมื่อ ขึ้น ถึง ยอด ภู

26 B♭ F7 B♭ Cm F7

ผา ดอก แดง กุ หลาบ พ - นา ประ ดับ ลัด ดา กล้วย ไม้ ไพร หนาว เย็น ด้วย ลม อา กาศ ชื่น
ผา แก้ม แดง ผิว ดึง ซึ้ง ตา เนื้อ เต่ง โส ภา ผ่อง โส - พรรณ ทุก คน ได้ ยล ขอ อยู่ ไป

30 B♭6 Gm G7 Cm Gm

ชม ดี ทุก ยาม นา ที ลม โบก พัด ให้ เหมือน แม้น ส-วรรค์ ชาว ไทย ทุก สิ่ง ยวน เย้า ห-
จน ตาย เพราะ ความ ส-บาย ยอม ตาย ที่ นั่น โส - พส ฟาก ฟ้า ลา - วัณย์ สาม โลก ไม่ แม้น เทียบ

35 Cm F7 1. B♭ 2. B♭

ทัย โน้ม จิต โน้ม ใจ สุด ฝืน เสียง ภู แว่ว ดัง ชวน ชื่น ดัง เอย_____
ทัน เหมือน หนึ่ง ส-วรรค์ นั่น

39 B♭ Cm F7 B♭

ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบเพลง ๔ ท่อน song form - AABA ยอดนิยม แนวทำนองของท่อน A บันทึกอยู่บน Bb major scale ส่วนท่อน B จัดเป็น Eb major scale ลีลาจังหวะเป็น slow foxtrot ออกเป็น swing เล็กน้อยตามเครื่องหมายที่กำกับไว้ตรงมุมบนซ้ายของโน้ตเพลง

พรานล่อเนื้อ (https://www.youtube.com/watch?v=yh8k5VoTa14)
เนื้อร้องเพลงนี้ ครูแก้วฯ ได้แรงบันดาลใจมาจากคำโคลงของศรีปราชญ์ ที่ว่า

เจ้าอย่าย้ายคิ้วให้ เรียมเหงา
ดูดุจนายพรานเขา ล่อเนื้อ
จะยิงก็ยิงเอา อกพี่ ราแม่
เจ็บไปปานเจ้าเงื้อ เงือดแล้วราถอย

ท่านนำโคลงนี้มาขยายความออกเป็นเนื้อร้องเพลง "พรานล่อเนื้อ" คล้องจองกับแนวทำนองของ "คู่บุญ" ที่ออกลีลาแจ๊สเสริมด้วยการเรียบเรียงเสียงประสานที่เพิ่มความเป็นเพลง swing โดยเฉพาะคำร้องที่โดดเด่นสุดยอดความเป็นกวีที่ว่า *"น้าวศรเล็ง เพ่งเอาทุกสิ่ง หากเจ้าหมายยิง ก็ยิงซิแม่ ยิงอกเรียมสักแผล เงื้อแล้วแม่ อย่าแปรอย่าเปลี่ยนใจ"* เหล่านี้เป็นที่ประทับใจของแฟนเพลง อีกทั้งยังได้นักร้องมากประสบการณ์อย่าง "วินัย จุลละบุษปะ" เป็นผู้ขับร้องบันทึกเสียงคนแรก ทำให้บทเพลงนี้เป็นที่นิยมกันอย่างสูงข้ามกาลเวลามากระทั่งปัจจุบัน (ข้อมูลจาก หนังสือ "แก้ว อัจฉริยะกุล อัจฉริยะคีตกวีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์" เรียบเรียงโดย คีตา พญาไท)

เจ้ายักคิ้วให้พี่ เจ้ายิ้มในทีเหมือนเจ้าจะมีรักอารมณ์ ยั่วเรียมให้เหงามิใช่เจ้าชื่นชม อกเรียมก็ตรมตรมเพราะคมตาเจ้า	เรียมพะวักพะวง เรียมคิดทะนงแล้วเรียมก็คงหลงตายเปล่า ดังพรานล่อเนื้อเงื้อแล้วเล็งเพ่งเอา ยั่วใจให้เมาเมาแล้วยิงนั่นแล
น้าวศรเล็ง เพ่งเอาทุกสิ่ง หากเจ้าหมายยิง ก็ยิงซิแม่ ยิงอกเรียมสักแผล เงื้อแล้วแม่ อย่าแปรอย่าเปลี่ยนใจ	เรียมเจ็บช้ำอุรา เจ้าเงื้อเจ้าง่าแล้วเจ้าก็ล่าถอยทันใด เจ็บปวดหนักหนาเงื้อแล้วราเลิกไป เจ็บยิ่งสิ่งใดไยมิยิงพี่เอย

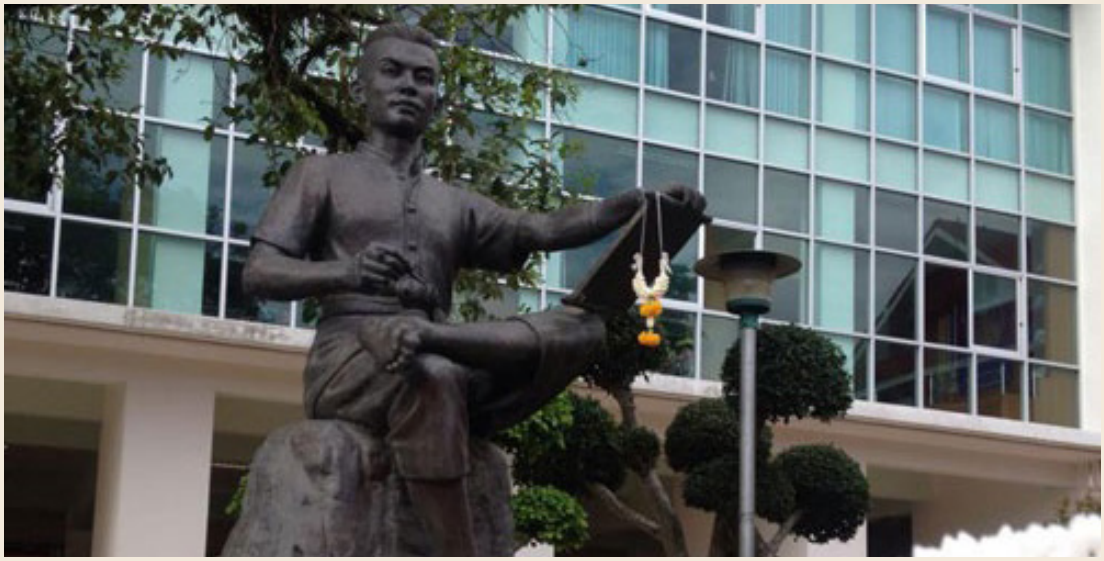

พรานล่อเนื้อ

♩ = 140

คำร้อง: แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง: เอื้อ สุนทรสนาน

C Dm D♭° C C G G A♭7 G7 C

6 G7 C Am7 C
เจ้า ยัก คิ้ว ให้ พี่ เจ้า ยิ้ม ใน ที เหมือน เจ้า จะ มี รัก อา - รมณ์___ ยั่ว เรียม ให้

11 C E♭° D7 G7
เหงา มิ ใช่ เจ้า ชื่น ชม___ อก เรียม ก็ ตรม ตรม เพราะ คม ตา เจ้า___

15 C Am7 C
เรียม พะ - วัก พะ - วง เรียม คิด ทะ - นง แล้ว เรียม ก็ คง หลง ตาย เปล่า_____ ดัง พราน ล่อ

19 C E♭° D7 G7 C
เนื้อ เงื้อ แล้ว เล็ง เพ่ง เอา___ ยั่ว ใจ ให้ เมา เมา แล้ว ยิง นั่น แล น้าว ศร

23 F Dm7 G7 C E7
เล็ง เพ่ง เอา ทุก สิ่ง หาก เจ้า หมาย ยิง ก็ ยิง ซิ แม่ ยิง อก เรียม สัก แผล เงื้อ แล้ว

29 Am7 D7 G7 C Am7 C
แม่ อย่า แปร อย่า เปลี่ยน ใจ___ เรียม เจ็บ ช้ำ อุ - รา เจ้า เงื้อ เจ้า ง่า แล้ว เจ้า ก็ ล่า ถอย ทัน

34 C E♭° D7 Dm7 G7 C B♭7
ใด___เจ็บ ปวด หนัก หนา เงื้อ แล้ว รา เลิก ไป___ เจ็บ ยิ่ง สิ่ง ใด ไย ไม่ ยิง พี่ เอย

พรานล่อเนื้อ

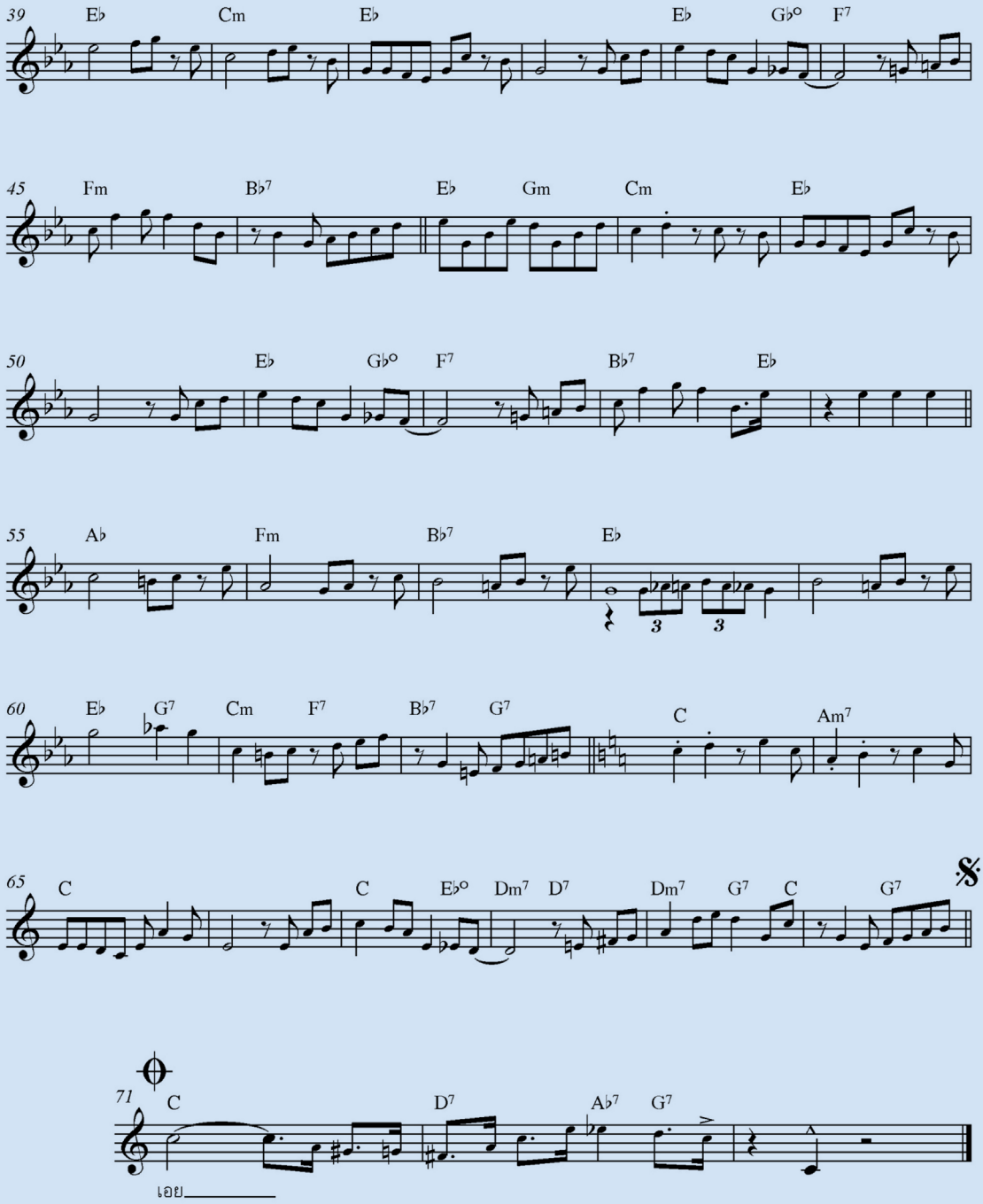
39
E♭
Cm
E♭
E♭
G♭°
F7
45
Fm
B♭7
E♭
Gm
Cm
E♭
50
E♭
G♭°
F7
B♭7
E♭
55
A♭
Fm
B♭7
E♭
60
E♭
G7
Cm
F7
B♭7
G7
C
Am7
65
C
C
E♭°
Dm7
D7
Dm7
G7
C
G7
71
C
D7
A♭7
G7
เอย

ฟอร์มเพลงเป็นแบบ AABA ๔ ท่อนยอดนิยม แนวทำนองทั้งหมดบันทึกอยู่บนบันไดเสียง C major ลีลาดนตรีออกแบบได้อย่างสมบูรณ์ของความเป็นแจ๊ส ตั้งแต่ส่วนนำขึ้นเพลง (intro) ส่วนลงจบเพลง (outro) มีการใช้เทคนิค (ลูกเล่น) ต่าง ๆ เช่น การใช้ pedal tone เน้นเสียงเบส การเปลี่ยนบันไดเสียงในช่วงดนตรีรับ แล้วกลับบันไดเสียงเดิม และเน้น pedal tone อีกครั้งที่โน้ตตัวสุดท้าย ดังตัวอย่าง

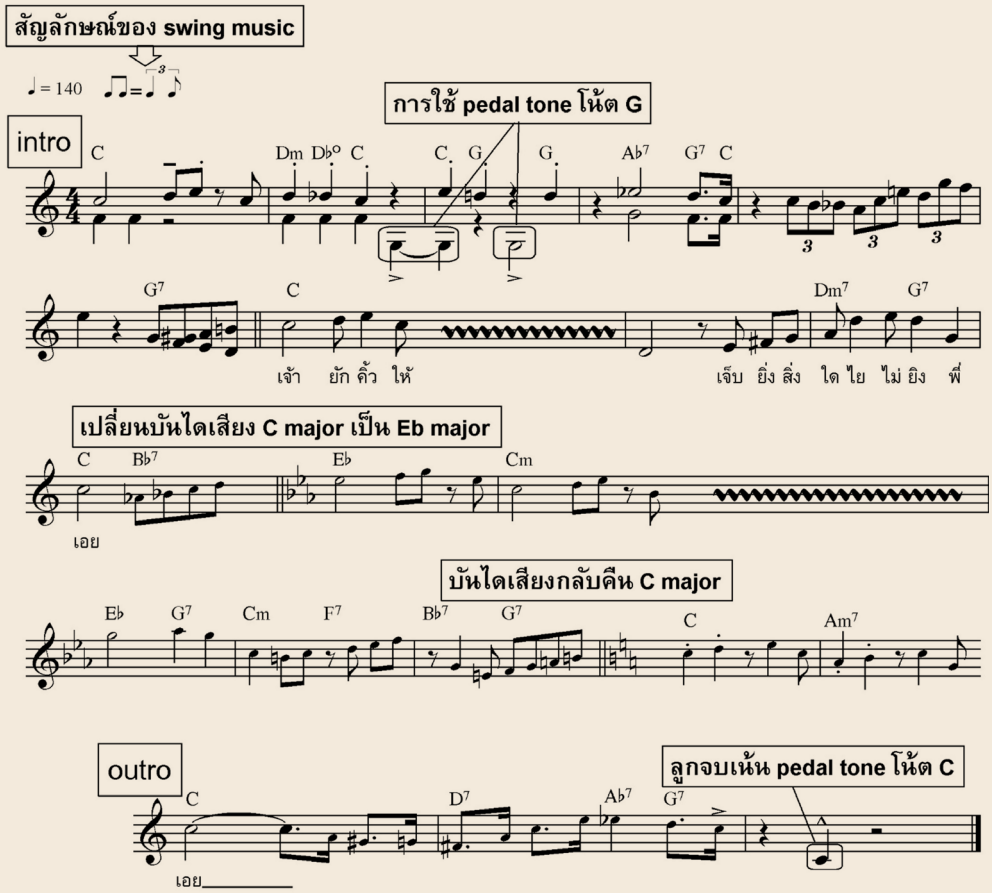

ข้างขึ้นเดือนหงาย (https://www.youtube.com/watch?v=d3_6_f-a2uU&t=72s)

เพลงนี้มีการบันทึกเสียง ๒ ครั้ง ครั้งแรกประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ขับร้องแบบประสานเสียง ๒ แนว (duo) โดย “เลิศ ประสมทรัพย์” และ “เอื้อ สุนทรสนาน” บันทึกครั้งที่ ๒ ท่านแรกขับร้องเพียงคนเดียว ผู้อ่านที่ได้รับฟังจากทั้ง ๒ แบบจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนคำร้องไปบ้าง อาจเป็นเพราะให้เข้ากับยุคสมัย แนวเพลงออกลีลา rumba ที่นักลีลาศยุคนั้นนิยมออกสเต็ปกัน ข้อมูลจาก บุหรงทอง บรรยายไว้ในเว็บไซต์บ้านคนรักสุนทราภรณ์ ว่า

“หนังสือต่วย’ตูน ปักษ์หลัง สิงหาคม ๒๕๔๖ หน้า ๑๓๔ ...หรืออย่างเพลง ‘ข้างขึ้นเดือนหงาย’ ครูแก้ว อัจฉริยะกุล เคยเล่าไว้ว่า ได้ความบันดาลใจเมื่อครั้งที่หลบภัยสงครามโลกครั้งที่สองไปอยู่ต่างจังหวัด แล้วเห็นเด็กเลี้ยงควายมีความสุขตามประสาเด็กบ้านนอก ไม่ต้องรับรู้เรื่องราวความเดือดร้อนยามสงครามอะไรกับเขาเลย ฯลฯ”

ข้างขึ้นเดือนหงาย เราขี่ควายชมจันทร์ เพลิดเพลินใจฉัน โคมสวรรค์พราวพราย	ไขว่ห้างนั่งเฉย เอ้อระเหยลอยชาย เป่าขลุ่ยเพลงหนังบนหลังควาย ชื่นพระพายโชยมา
แม้ว่าต้องการเพื่อนคุย ฉันมีเจ้าทุยสนทนา พูดจาตอบถามตามประสา ลัดเลี้ยวคันนาตามชอบใจ	สุขใจจริงหนอ เราไม่ง้อใครใคร เจอะนางคนรักก็รับไป เป่าขลุ่ยสอดคล้องเราร้องไป ขี่ควายชมฟ้าเพลินตาเพลินใจจันทร์แจ่มใสเต็มดวง
อยู่นาเดือนหงาย เราขี่ควายพาควง แต่หนุ่มชาวเมืองหลวง พาคู่ควงเปลืองครัน	อยู่กรุงอยู่นา ไอ้มันก็ฟ้าเดียวกัน ขี่ควายขี่เก๋งก็เหมือนกัน มันก็พระจันทร์ดวงเดียว
เขาว่ารถยนต์สบาย แต่ฉันว่าแพ้ควายแท้เทียว อยู่กรุงไปไหนให้หวาดเสียว ปรู๊ดปร๊าดโครมเดียวเราก็ตาย	ต้นข้าวอ่อนพลิ้ว ชูยอดริ้วเรียงราย ค่อยชมแช่มช้อยค่อยเยื้องกราย ขี่ควายแช่มช้าประสาควาย อยู่นาสุขแสนเมืองแมนกลายกลายเดือนก็หงายพอกัน

ผู้เขียนถอดโน้ตเพลงจากงานบันทึกเสียงครั้งแรก โดยเก็บรายละเอียดตั้งแต่ส่วนนำขึ้นเพลงไปจนจบ ดังต่อไปนี้

ข้างขึ้นเดือนหงาย

ผลงานโดย แก้ว อัจฉริยะกุล / เอื้อ สุนทรสนาน

♩ = 75

Em G G C D7 G G

7 C G D7 G G

15 C G

22 Am D7 G G C G

ข้าง ขึ้น เดือน หงาย_____ เรา ขี่ ควาย ชม จันทร์___
พา ควง_____

29 D7 G C

___ เพลิด เพลิน ใจ ฉัน_____ โคม ส-วรรค์ พราว พราย_____ ไขว่ ห้าง นั่ง เฉย_____ เอ้อ ระ-เหย ลอย
— แต่หนุ่ม ชาว เมือง หลวง_____ พา คู่ ควง เปลือง ครัน_____ อยู่ กรุง อยู่ นา_____ มันก็ ไอ้ ฟ้า เดียว

36 G D7 G C

ชาย_____ เป่า ขลุ่ย เพลง หนัง บน หลัง ควาย___ ชื่น พระ พาย โชย มา_____ แม้ ว่า ต้อง การ เพื่อน คุย___
กัน_____ ขี่ ควาย ขี่ เก่ง ก็ เหมือน กัน_____ มันก็ พระ-จันทร์ ดวง เดียว_____ เขา ว่า รถ ยนต์ ส - บาย_

43 G Am D7

___ ฉัน มี เจ้า ทุย สน-ทนา_____ พูด จา ตอบ ถาม ตาม ประ - สา_____ ลัด เลี้ยว คัน นา ตาม ชอบ ใจ
— แต่ฉัน ว่า แพ้ ควาย แท้ เทียว_____ อยู่ กรุง ไป ไหน ให้ หวาด เสียว_____ ปรู๊ด ปร๊าด โครม เดียว เรา ก็ ตาย

49 G C G

สุข ใจ จริง หนอ_____ เรา ไม่ ง้อ ใคร ใคร_____ เจอะ นาง คน รัก ก็ รับ ไป_____ เป่า ขลุ่ย สอด
ต้น ข้าว อ่อน พริ้ว_____ ชู ยอด ริ้ว เรียง ราย_____ ค่อย ชม แช่ม ช้อย ค่อย เยื้อง กราย___ ขี่ ควาย แช่ม

56 Am D7

คล้อง เรา ร้อง ไป_____ ขี่ ควาย ชม ฟ้า เพลิน ตา เพลิน ใจ จันทร์ แจ่ม ใส เต็ม
ช้า ประ - สา ควาย____ อยู่ นา สุข แสน เมือง แมน กลาย กลาย เดือน ก็ หงาย พอ

60 1. G 2. G

ดวง_____ อยู่ นา เดือน กัน____

เทียบไฟล์เสียงต้นฉบับกับเปียโนพบว่าเพลงนี้บันทึกอยู่บน G major pentatonic scale ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบ ๔ ท่อน - ABCD สังเกตว่าวลีแรกของทุกท่อนจะเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ดังตัวอย่าง

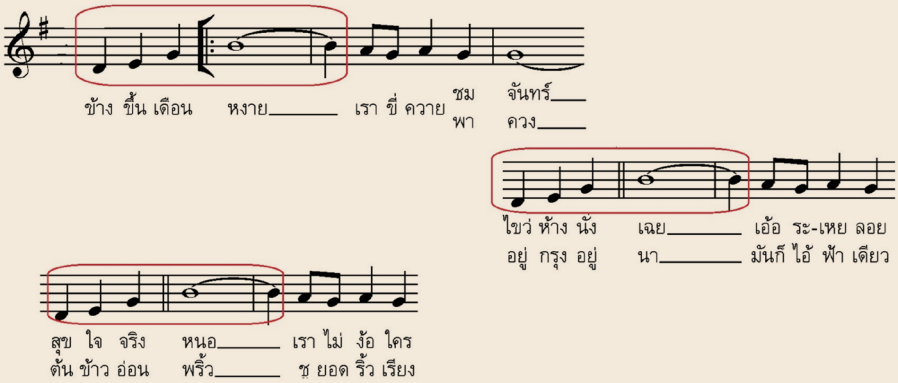

ชื่นชีวิต (https://www.youtube.com/watch?v=-ZSy8gPC8Bw&t=20s)

ลีลาทำนองเพลงนี้ "คู่บุญ" ทั้ง ๒ ท่านน่าจะได้แนวคิดมาจากเพลงสากลที่เรียกกันว่า "round" ไทยเรามาแปลกันตรง ๆ ว่าเป็นเพลงที่ขับร้องวนระหว่าง ๒ ทำนองที่สอดคล้องกัน อาจารย์วาสิษฐ์ จรัณยานนท์ เขียนถึงเพลง "ชื่นชีวิต" ไว้ใน "พื้นฐานทางดุริยางคศิลป์ของเพลงสุนทราภรณ์ พื้นฐานดนตรีคลาสสิก" ในงานสัมมนาสุนทราภรณ์วิชาการ เอาไว้ว่า...

"เพลงชื่นชีวิต เป็นเพลงเล็ก ๆ เพลงหนึ่ง (วัดจากปริมาณตัวโน้ต) ที่น่าสนใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน ตัวเพลงจริง ๆ ยาว ๓๒ ห้อง แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วน ก และ ส่วน ข ส่วนละ ๑๖ ห้องเพลง การร้องเพลงนี้จะร้องตลอดทั้งเพลง แต่อีกกลุ่มหนึ่งจะร้องเมื่อกลุ่มแรกร้องไปได้ครึ่งเพลง สรุปคือ นักร้องกลุ่มหนึ่งร้องส่วน ก และอีกกลุ่มร้องส่วน ข ร้องไปพร้อมกัน แต่เหลื่อมกันครึ่งเพลง เกิดการประสานเสียงที่ไพเราะ และจบลงพร้อมกัน

เพลง 'ชื่นชีวิต' เป็นเพลงไพเราะที่แปลกจากเพลงอื่น ๆ มีทำนองและจังหวะที่เร้าใจ คำร้องของเพลงลงตัวดีกับทำนอง และเป็นภาษากวีสละสลวย เพลง 'ชื่นชีวิต' ไม่ค่อยถูกนำมาร้องตามงานต่าง ๆ เพราะผู้ร้องต้องแม่นยำในจังหวะ และมีสมาธิดีเป็นพิเศษ"

ชื่นชีวิตจิตใจรักคู่หทัยเร้าในอารมณ์ พี่กับน้องชื่นชมทุกสิ่งเกลียวกลมภิรมย์ฤทัย	ชื่นในรักฝากคำฝังจิตใจจำน้อมนำกันไป เธอมีฉันมั่นใจเราชื่นฉ่ำในฤทัยไม่จาง
แม้วันไม่สดชื่น แม้คืนจะเปล่าเปลี่ยว รักเธอคนเดียว รื่นรมย์กลมเกลียวทุกทาง	แสงเงินไม่สาดส่อง แสงทองไม่สุกสว่าง รักเรามีทาง สดชื่นไม่จางไม่ร้างห่างกัน
รักเธอเสมอมิ่งขวัญ ในฤทัยไม่จาง รักกันนิรันดรไป	

ชื่นชีวิต

คำร้อง:แก้ว อัจฉริยะกุล ทำนอง:เอื้อ สุนทรสนาน

♩ = 160 ♫=♩³♪

F C7 F G♭ F G♭ F G♭ F (Drums solo) (saxes)

7 F C7 F F F D7 Gm C7

(saxes)

(brass)

15 F C7 F B♭ F B♭ F B♭ C7

23 F C7 F C7 F

ชื่น ชี วิต จิต ใจ รัก คู่ ห ทัย เร้า ใน อา รมณ์ พี่ กับ น้อง ชื่น ชม ทุก สิ่ง เกลียว

29 Gm C7 F C7 F

กลม ภิ รมย์ ฤ ทัย ชื่น ใน รัก ฝาก คำ ฝัง จิต ใจ จำ น้อม นำ กัน ไป

35 C7 F B♭ F F C7

เธอ มี ฉัน มั่น ใจ เรา ชื่น ฉ่ำ ใน ฤ ทัย ไม่ จาง แม้ วัน ไม่ สด ชื่น_____ แม้ คืน จะ

41 F B♭ F

เปล่า เปลี่ยว_____ รัก เธอ คน เดียว รื่น รมย์ กลม เกลียว ทุก ทาง_____ แสง เงิน ไม่

47 F C7 F B♭

สาด ส่อง_____ แสง ทอง ไม่ สุก ส ว่าง_____ รัก เรา มี

51 F B♭ F B♭ C7

ทาง สด ชื่น ไม่ จาง ไม่ ร้าง ห่าง กัน แม้ วัน ไม่

ชื่นชีวิต

55

F C7 F C7

ชื่น ชี วิต จิต ใจ รัก คู่ ห ทัย เร้า ใน อา รมณ์ พี่ กับ น้อง ชื่น

สด ชื่น แม้ คืน จะ เปล่า เปลี่ยว รัก เธอ คน เดียว รื่น

60

F F D7 Gm C7 F C7

ชม ทุก สิ่ง เกลียว กลม ภิ รมย์ ฤ ทัย ชื่น ใน รัก ฝาก คำ ฝัง จิต ใจ

รมย์ กลม เกลียว ทุก ทาง แสง เงิน ไม่ สาด ส่อง แสง ทอง ไม่

65

F C7 F B♭ C7

จำ น้อม นำ กัน ไป เธอ มี ฉัน มั่น ใจ เรา ชื่น ฉ่ำ ใน ฤ ทัย ไม่

สุก ส ว่าง รัก เรา มี ทาง สด ชื่น ไม่ จาง ไม่ ร้าง ห่าง

70

F F F F C7 F F6/9 Fine

(เสียงจบ)

จาง จาง รัก เธอ เส - มอ มิ่ง ขวัญ (รัก กัน นิ รัน ดร ไป)

Fine

กัน แม้ วัน ไม่ กัน ใน ฤ ทัย ไม่ จาง รัก เธอ สะ รัน ดร ไป

ลีลาทำนองออกแนวดนตรีสวิง จังหวะค่อนข้างเร็ว ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - AABB แนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บนบันไดเสียง F major pentatonic เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูเอื้อฯ ใช้โน้ตเพียง ๕ เสียง สร้างทำนองที่ลงตัว มีความไพเราะคล้องจองกับคำร้องของ “คู่บุญ” ระบบ ๕ เสียงนี้ ปกติคุ้นหูคนไทยส่วนใหญ่ด้วยสำเนียงที่ได้ยินกันมาจากเพลงไทยเดิมหรือเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ ผู้เขียนขอนำเสนอคลิปการขับร้องเพลง “ชื่นชีวิต” ในรูปแบบร่วมยุคสมัยที่น่าชื่นชมสมควรเผยแพร่ จาก YouTube link https://www.youtube.com/watch?v=ZhDcNVhtt_Q

ดอกไม้กับแมลง (https://www.youtube.com/watch?v=t1tPghG7s7w)

เพลง “ดอกไม้กับแมลง” ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย มัณฑนา โมรากุล เนื้อหาของเพลงให้ข้อคิดเตือนใจแก่เหล่าสตรีได้เป็นอย่างดีว่าอย่าได้หลงระเริงบันเทิงใจไปกับเหล่าชายผู้หมายจะหลอกลวง โดยเปรียบผู้หญิงนั้นเหมือนดอกไม้ที่หอมอบอวลชวนแมลงมาดอมดม ผู้ชายเปรียบเป็นแมลงที่คอยติดตามหวังเชยชมสมหวังแล้วจากไป

ดอกไม้แรกบานรูปสะคราญหอมยวนใจ กลิ่นจรุงฟุ้งไกล หอมอวลอบพื้นดิน กลิ่นหอมปานใดย่อมยั่วใจผองภุมริน วนเวียนวกบินอย่างยินดี	ชมชิมลิ้มเล็ม จนอิ่มเอมน่าเปรมปรีดิ์ ชิมลองของดี พอเสื่อมศรีก็หนีเลย สิ้นรสสิ้นชมสิ้นอารมณ์สมใจเชย บินไปลับเลยเจ้าไม่เคยคิดอาลัย ห่างเหินเมินจากไกล ทอดทิ้งไปไม่กลับมา
ดอกไม้แรกบานเปรียบก็ปานสาวแรกรุ่น ผลินวลละมุน เนื้อนวลนุ่มโสภา แรกสาวแรกงามแรกก่อความเย้าอุรา เหล่าชายหมายตาอยากจะลอง	แมลงเหมือนชาย คอยกล้ำกรายใคร่ครอบครอง พอชมสมปอง ชายก็มองข้ามหัวไป สิ้นสาวรูปโทรมถูกลูบโลมสาวเศร้าใจ พรหมจรรย์เสียไปไม่มีใครเขานิยม สิ้นสาวก็สิ้นชม สิ้นภิรมย์ตรมอยู่เดียว

ไฟล์เสียงต้นฉบับตามแผ่นเสียงที่ปรากฏตามภาพก่อนหน้านี้ ผู้เขียนนำมาดำเนินการเทียบคีย์เสียงแล้วถอดเป็นโน้ตสากลบันทึกโดย Sibelius music notation program ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ดอกไม้กับแมลง

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

Quick Waltz

F C7 F
ดอก ไม้ แรก
ไม้ แรก

8 B° C Dm C C7 F
บาน รูป ส - คราญ หอม ยวน ใจ กลิ่น จรุง ฟุ้ง ไกล หอม อวล อบ พื้น ดิน กลิ่น หอม ปาน
บาน เปรียบ ก็ ปาน สาว แรก รุ่น ผลิ นวล ละ - มุน เนื้อ นวล นุ่ม โส - ภา แรก สาว แรก

16 B° C7 F Am
ใด ย่อม ยั่ว ใจ ผอง ภุม - ริน วน เวียน วก บิน อย่าง ยิน ดี_____ ชม ชิม ลิ้ม
งาม แรก ก่อ ความ เย้า อุ - รา เหล่า ชาย หมาย ตา อยาก จะ ลอง_____ แม - ลง เหมือน

24 Dm C7 F
เล็ม จน อิ่ม เอม น่า เปรม ปรีดิ์ ชิม ลอง ของ ดี พอ เสื่อม ศรี ก็ หนี เลย สิ้น รส สิ้น
ชาย คอย กล้ำ กราย ใคร่ ครอบ ครอง พอ ชม สม ปอง ชาย ก็ มอง ข้าม หัว ไป สิ้น สาว รูป

32 B° C7 Dm C Dm C
ชม สิ้น อา - รมณ์ สม ใจ เชย บิน ไป ลับ เลย เจ้า ไม่ เคย คิด อา - ลัย ห่าง เหิน เมิน จาก
โทรม ถูก ลูบ โลม สาว เศร้า ใจ พรหม จรรย์ เสีย ไป ไม่ มี ใคร เขา นิ - ยม สิ้น สาว ก็ สิ้น

40 Gm C7 F Am Dm C7
ไกล ทอด ทิ้ง ไป ไม่ กลับ มา
ชม สิ้น ภิ - รมย์ ตรม อยู่ เดียว

49 F B° C7 Dm

57 C Dm C Gm C7 1. F 2. F C7 F Fine
ดอก

ฟอร์มเพลงจัดอยู่ในรูปแบบ AABA - song form ๔ ท่อนยอดนิยม ความยาวท่อนละ ๘ ห้อง แนวทำนองทั้งหมดบันทึกอยู่บนบันไดเสียง F major ลีลาจังหวะ quick waltz ผสานกับกลุ่มเสียงเรียงร้อยบนแนวทำนองสอดคล้องกับถ้อยคำลำนำเพลงจาก "คู่บุญ" ๒ ท่าน "เอื้อ สุนทรสนาน" และ "แก้ว อัจฉริยะกุล" เหล่านี้ช่วยกันสร้างบรรยากาศสดใสร่าเริงให้แก่บทเพลง "ดอกไม้กับแมลง" เป็นอย่างมาก

นวลปรางนางหมอง (https://www.youtube.com/watch?v=rFXMFbzxu5s&t=5s)

บันทึกเสียงครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ จากชีวประวัติของ "แก้ว อัจฉริยะกุล" อนุมานได้ว่าท่านเป็นคนชอบอ่านหนังสือต่าง ๆ ทั้งประวัติศาสตร์ วรรณคดี และความรู้ทั่วไป คาดว่าครูแก้วฯ ได้แรงบันดาลใจในการแต่งเนื้อร้องเพลงนี้จากโคลงของ "ศรีปราชญ์" กวีเอกของไทยในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา ที่แต่งโคลงโต้ตอบกัน สมเด็จพระนารายณ์ทรงพระราชนิพนธ์โคลงสี่สุภาพไว้ ๒ บาท ความว่า

อันใดย้ำแก้มแม่ หมองหมาย
ยุงเหลือบฤๅริ้นพราย ลอบกล้ำ

แล้วพระองค์มอบโคลงนี้ให้พระโหราธิบดีไปแต่งต่อ ศรีปราชญ์ บุตรชายพระโหราธิบดี ขณะนั้นอายุเพียง ๗ ขวบ ได้มาเห็นโคลงบทนี้ จึงแต่งต่อจนจบบทว่า

ผิวชนแต่จะกราย ยังยาก
ใครจักอาจให้ช้ำ ชอกเนื้อเรียมสงวน

ครูแก้วฯ ขยายความจนกลายเป็นเนื้อเพลง "นวลปรางนางหมอง" ที่มีลีลาทำนองไพเราะ เร้าใจ ด้วยลีลาจังหวะบีกิน (beguine) และจากการขับร้องเองของ "คู่บุญ" ครูเอื้อฯ ทั้งหมดมีส่วนทำให้บทเพลงนี้มีความไพเราะเสนาะโสตจนกลายเป็นงานอมตะตราบทุกวันนี้

(ขอบคุณข้อมูลจากหนังสือ "๑๐๐ เพลงดี ๑๐๐ ปี เอื้อ สุนทรสนาน" เรียบเรียงโดย ศรี อยุธยา)

นวลปรางนางดูช้ำใครทำให้หมอง รัญจวนในนวลน้อง ฉันมองเศร้าใจ ปรางนางเคยนวล ยวนเย้าฤดีเสื่อมสิ้นราศีเศร้าไป พี่มองแก้มนาง หมางดวงใจ หมองใดไฉนเล่า	เสียดายปรางทองต้องตรม ใครลอบชมแล้วฤๅเจ้า โถใครคงชมข่มเอา เหลือจะเศร้าร้าวรัญจวน
เหลือบจะไต่ฤๅริ้นไรแกล้งทำ หรือพรายย้ำคนลอบทำกล้ำกวน โถทำเสียจนสิ้นนวลเรียมสู้สงวน ช้ำนวลตรมใจ	นวลปรางนางหมอง พี่หวังปองต้องหมองไหม้ ปรางทองหมองลงไปพี่พลอยหม่นหมองดวงใจ พี่สุดแสนจะมองได้
โอ้ ใจ จะ ขาด แล้ว เอย	

นวลปรางนางหมอง

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

♩ = 108 Beguine

Dm Gm Dm

7 Dm
นวล ปราง นาง ดู ซ้ำ___ ใคร ทำ ให้ หมอง รัญ-จวน ใน

12 Gm Gm
นวล น้อง___ ฉัน มอง เศร้า ใจ ปราง นาง เคย นวล ยวน เย้า ฤ-

17 A7 Gm Dm Bb C7 F A7 Dm
ดี เสื่อม สิ้น รา - ศี เศร้า ไป___ พี่ มอง แก้ม นาง หมาง___ ดวง ใจ หมอง ใด ไฉ-น เล่า___

23 A7 D A7 D Bm Em
___ เสีย ดาย ปราง ทอง ต้อง ตรม ใคร ลอบ ชม แล้ว ฤา เจ้า โถ ใคร คง ชม ช่ม เอา

29 A7 D Gm
เหลือ จะ เศร้า ร้าว รัญ-จวน เหลือบ จะ ไต่ ฤา ริ้น ไร แกล้ง ทำ___หรือ พราย ย้ำ คน ลอบ ทำ กล้ำ กวน___

35 Dm Am C7 F
___ โถ ทำ เสีย จน สิ้น นวล เรียม สู้ ส - งวน ซ้ำ นวล ตรม ใจ นวล ปราง นาง

40 Dm D7 Gm C7
หมอง___ พี่ หวัง ปอง ต้อง หมอง ไหม้___ ปราง ทอง หมอง ลง ไป พี่ พลอย หม่น หมอง ดวง

45 F Am 1. Dm A7 2. Dm
ใจ พี่ สุด แสน จะ มอง ได้___ มอง ได้___

49 Dm F A7 Dm
___ โอ้ ใจ จะ ขาด แล้ว เอย___

ฟอร์มเพลงจัดเป็น ๕ ท่อน - ABCDE ท่อน E เป็นส่วนขยายความของท่อน ความยาวท่อนละ ๘ ห้อง แนวทำนองของท่อน ABDE บันทึกอยู่บน D minor ส่วนท่อน C ทั้ง ๘ ห้องบันทึกอยู่บน D major ลักษณะเช่นนี้พบได้บ่อยครั้งในบทเพลง minor ทั่วไป ส่วนนำขึ้นเพลง (intro) ผู้เรียบเรียงเสียงประสานกำหนดให้เปียโนบรรเลงแบบเดี่ยว (solo) ๓ ห้องเพลง แล้วกลุ่มเครื่องจังหวะ (rhythm section) เพิ่มเข้ามาในลีลาบีกิน ซึ่งคล้ายกันกับที่ส่วนลงจบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

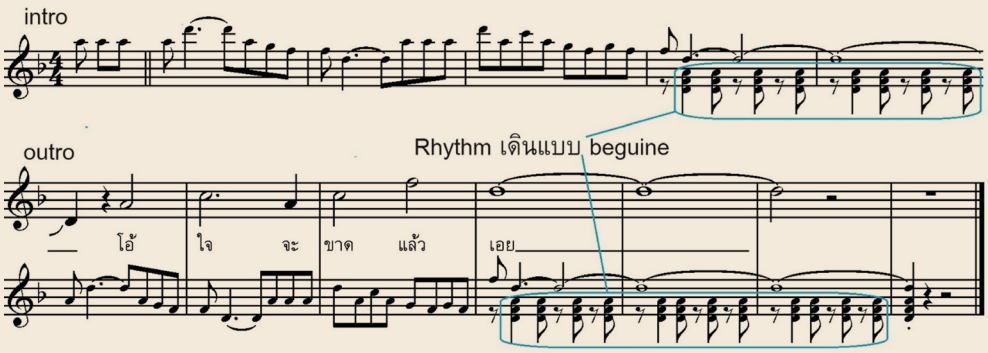

นางฟ้าจำแลง (https://www.youtube.com/watch?v=67BV67nsEJE&t=10s)

ท่านผู้อ่านที่อาวุโสทันยุคการประกวดนางสาวไทยเมื่อประมาณ ๕๐ กว่าปีที่แล้ว ต้องเคยได้ยินเสียงร้องนุ่ม ๆ ของครูเอื้อฯ ขับขานว่า *โฉมเอยโฉมงาม อร่ามแท้แลตะลึง...* จากวิทยุหรือโทรทัศน์ ด้วยเพลงนี้เป็นเพลงประจำงานประกวดดังกล่าวอย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะตอนที่สาวงามทั้งหลายเดินกรีดกรายโชว์โฉมบนเวที ต้องมีการบรรเลงหรือขับร้องเพลง "นางฟ้าจำแลง" ประกอบทุกครั้งไป

การประกวดนางสาวไทยเริ่มจัดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่พระราชอุทยานสราญรมย์ สวนลุมพินี หรือที่ สวนอัมพร ตอนแรก ๆ ยังไม่มีเพลงที่ใช้บรรเลงประจำ จนถึงการประกวดในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ วงดนตรีสุนทราภรณ์ได้รับมอบหมายให้แต่งเพลงเพื่อใช้บรรเลงเพลงชมโฉมระหว่างผู้เข้าประกวดเดินโชว์ตัวบนเวที "คู่บุญ" ๒ ท่านจึงได้ร่วมกันแต่งเพลง "นางฟ้าจำแลง" ขึ้น ครูเอื้อฯ ฝ่ายทำนอง เลือกจังหวะควิกวอลทซ์ให้เหมาะสมกับลีลาการเดินของเหล่าสาวงาม และเป็นผู้ขับร้องด้วยตนเอง เสริมด้วยคำร้องสละสลวยสวยงาม ฟังแล้วมองเห็นภาพของครูแก้วฯ ทำให้เพลง "นางฟ้าจำแลง" ได้รับความนิยมสูง จนกลายเป็นเพลงประจำในงานประกวดนางสาวไทยตั้งแต่นั้นมาอีกหลายปี

(ขอบคุณข้อมูลจากหนังสือ "๑๐๐ เพลงดี ๑๐๐ ปี เอื้อ สุนทรสนาน" เรียบเรียงโดย ศรี อยุธยา)

โฉมเอยโฉมงาม อร่ามแท้แลตะลึง ได้เจอครั้งหนึ่ง เสน่ห์ซึ้งตรึงใจ ครั้งเดียวได้ชม สมัครภิรมย์รักใคร่ พันผูกใจไม่ร้างรา	น้ำคำลือเลื่อง ไปทั่วทั้งเมืองนานมา ชมว่าวิไลงามตา ดังเทพธิดาองค์หนึ่ง มาเห็นเต็มตา พลอยพารำพึง ติดตรึงชวนให้คะนึงอาจิณ
เห็นเพียงนิดเดียว ให้ซาบเสียววิญญา ได้ชมโฉมหน้า ดังหยาดฟ้ามาดิน โสภาท่าทาง ดูช่างสำอางงามสิ้น คำที่ยินยังน้อยไป	หรือว่าชาติก่อน นางได้รับพรของใคร คงสร้างผลบุญยิ่งใหญ่ จึงได้วิไลงามตา นางฟ้าองค์ใด แปลงกายลงมา จึงงามดังเทพธิดาลาวัณย์

นางฟ้าจำแลง

QUICK WALTZ

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

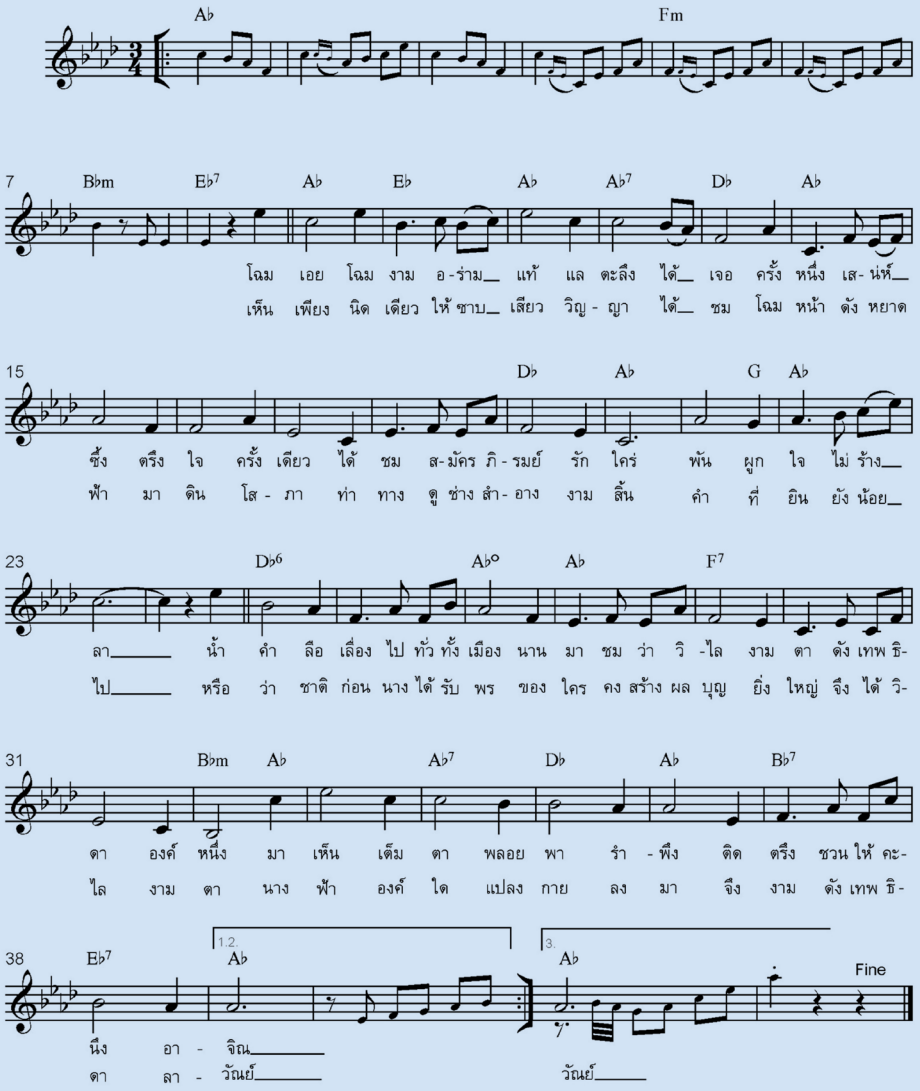

ประสบการณ์ในชีวิตดนตรีร่วม ๕๐ ปีของผู้เขียนพบว่าทุกครั้งที่มีการบรรเลง “นางฟ้าจำแลง” ต้องมีการใช้ introduction แบบต้นฉบับนี้ทุกครั้งไป แสดงถึงความไพเราะลงตัวของงานนี้ สืบเนื่องมาจากผู้เรียบเรียงเสียงประสานออกแบบได้อย่างสมบูรณ์และยอดเยี่ยม

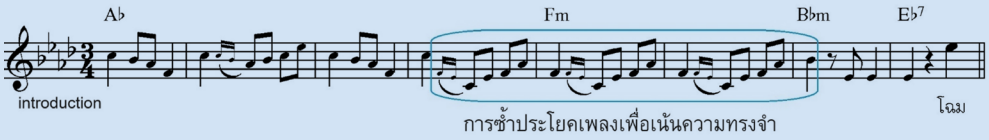

ฟอร์มเพลงเป็นแบบเพลง ๒ ท่อน ขับร้อง ๒ เที่ยว - ABAB แนวทำนองจากไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บน Ab major pentatonic scale (ใช้ ๕ เสียงสร้าง ๑ เพลง)

พรพรหม (https://www.youtube.com/watch?v=OVM-u22ILms)

ข้อมูลจาก YouTube link “วิทวัส สระทองคำ” บันทึกไว้ว่า ...*“พรพรหม” ต้นฉบับร้องโดย เอื้อ สุนทรสนาน และเพ็ญศรี พุ่มชูศรี ประพันธ์คำร้องโดย แก้ว อัจฉริยะกุล ทำนองโดย เอื้อ สุนทรสนาน ดัดแปลงทำนองมาจากเพลงไทยเดิม “แขกมอญบางขุนพรหม” ซึ่งเป็นทำนองเพลงที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงพระนิพนธ์ขึ้นจากเพลงมอญเก่า อัตราจังหวะสองชั้น ชื่อเพลงมอญดัดแตง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ ที่ได้ตั้งชื่อว่า “แขกมอญบางขุนพรหม” เนื่องจากแต่งตามแบบแผนของเพลงแขกมอญ คือ เพลงมี ๓ ท่อน ทำนองของเพลงต้องสอดแทรกสำเนียงมอญ และในจังหวะสุดท้ายของแต่ละท่อนต้องมีทำนองซ้ำกัน ส่วน “บางขุนพรหม” เป็นวังที่ประทับของพระองค์ แต่ตามประวัติมีว่าทรงแต่งเพลงนี้ที่พระราชวังบ้านปืน จังหวัดเพชรบุรี...*

ครูเอื้อฯ ท่านดัดแปลงแต่งปรุงแนวทำนองของเดิมให้เป็นลีลาของเพลงป๊อปปูลาร์ร่วมสมัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการเปรียบเทียบแนวฆ้องและระนาด (ของเดิม) กับ “พรพรหม” ที่ปรับเป็นเพลงขับร้องคู่ ชาย-หญิง

(ปรับ key & time signature โน้ตไทยให้ตรงกับ"พรพรหม")

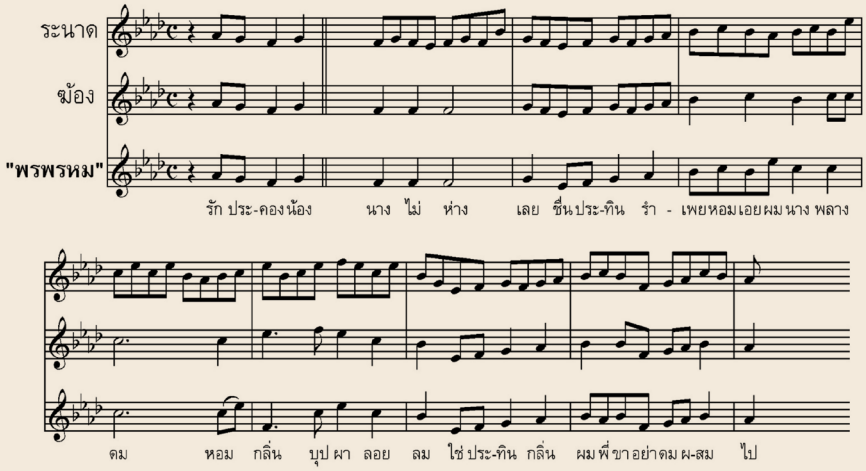

เนื้อร้องของครูแก้วฯ สุดเพริศแพร้วแนวกวี สวยงามในทีดูดีไม่สร่างซา โปรดพิจารณา

ช. รักประคองน้องนางไม่ห่างเลย ชื่นประทินรำเพย หอมเอยผมนางพลางดม ญ. หอมกลิ่นบุปผาลอยลม ใช่ประทินกลิ่นผม พี่ขาอย่าดมผสมไป ช. แม้ได้ดอมคงหอมซาบซ่าน ญ. หอมไม่นานขี้คร้านคลาย ช. น้องอย่าแคลง อย่าแหนง อย่าหน่าย ญ. ลิ้นผู้ชายสุดหมายอาลัย ช. พี่รักสลักใจ พรหมประทานมาให้ พี่ก็รักดังดวงใจ น้องเอยจงให้แอบอิง	ญ. พูดแต่ปากยากหลายมักกลายเป็นลม น้อยหรือว่าเป็นเพราะพระพรหม ฝืนใจข่มไม่ท้วงติง ช. เจ้าอย่าอาลัยพี่นะปองใจจริง หมายหลักพักพิง เจ้ารักพี่จริงหรือไร ญ. น้องเป็นหญิง พูดจริงรักจริง ช. ขอเชยยอดหญิงอย่ากริ่งหัวใจ ญ. รักอย่าเร่าร้อนจงผ่อนฤทัย ช. ขอเพียงลูบไล้ด้วยใจภักดี ญ. อย่าเพิ่งชม มันจะตรมนะพี่ โปรดถนอมจอมชีวี ถึงวันเถิดพี่ อย่าอาวรณ์
ช. คอย ญ. คอย ช. ชื่นใจ ญ. ชื่นใจ ช. พระพรหมท่านให้เรามา ช. บุญ ญ. บุญ ช. ช่วยพา ญ. ช่วยพา ช. สองเราจึงมารื่นรมย์ ญ. ยอม ช. ยอม ญ. อดใจ ช. อดใจ ญ. ถึงวันคงได้ชื่นชม ญ. คง ช. คง ญ. ไม่ตรม ช. ไม่ตรม ญ. เพราะว่าพระพรหมให้พร	ญ. น้องกลัวนักรักเรา จักเศร้าอาวรณ์ น้องกลัวรักพามาซ่อน พี่ก็ซ้อนดวงใจภิรมย์ ช. โธ่พุ่มพวงช่างหวงกระไร เจ้าจะให้ใครชม ขอพี่ภิรมย์ชื่นชมสมใจ ญ. น้องรักพี่ ศรีใจปอง แม้รักน้อง ต้องเหลือ เยื่อใย ช.+ ญ. ต่างรู้ใจกัน รู้ผูกพันกันไป อย่าได้ร้างจางใจ สมดังที่ได้พรพรหม

เมื่อบันทึกเป็นโน้ตสากลตามหลักการโดยใช้โปรแกรม Sibelius music notation เป็นตัวช่วยออกมาสุดสวยตามตัวอย่างต่อไปนี้

พรพรหม

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน
ดัดแปลงจาก"แขกมอญบางขุนพรหม"
คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

TANGO

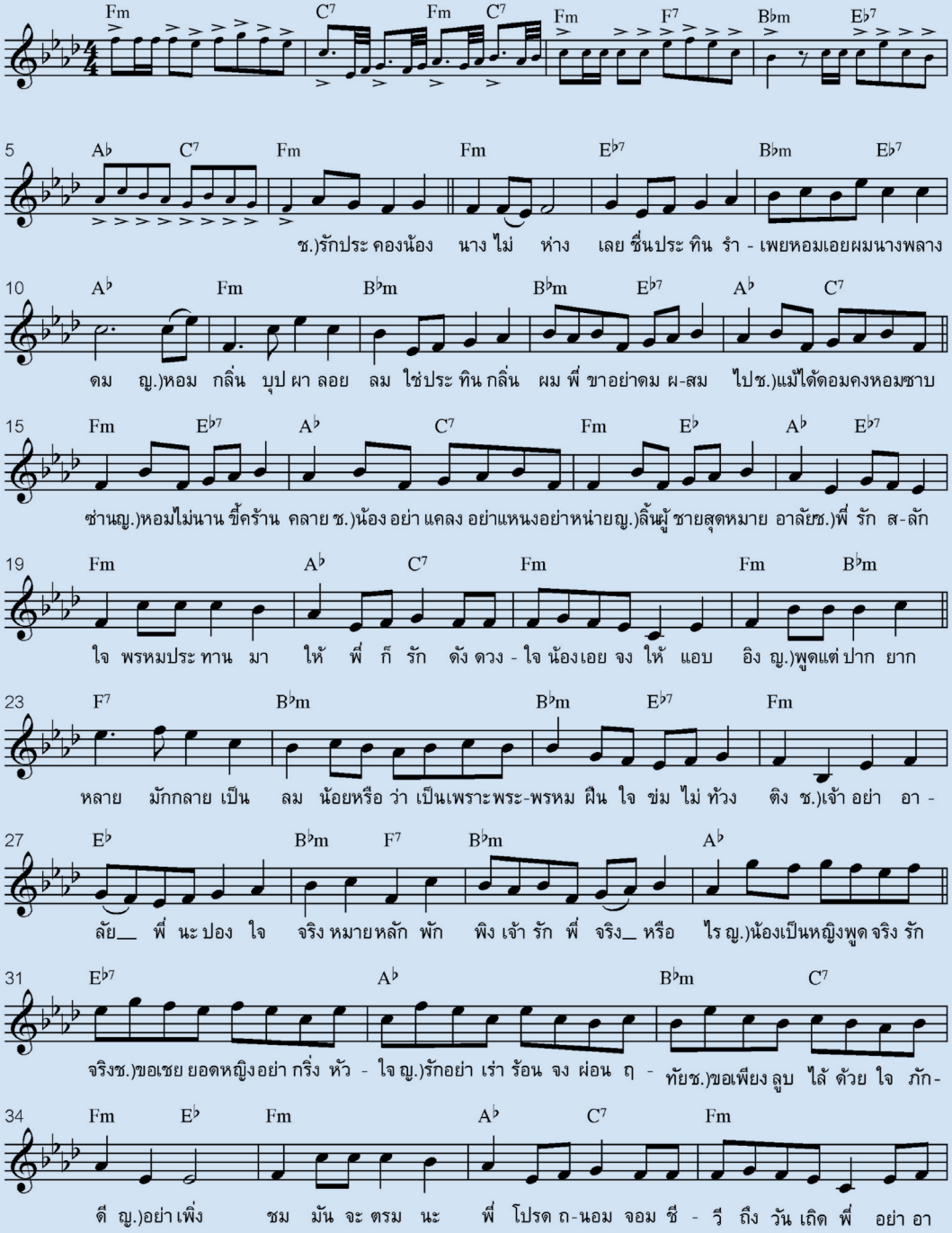

พรพรหม

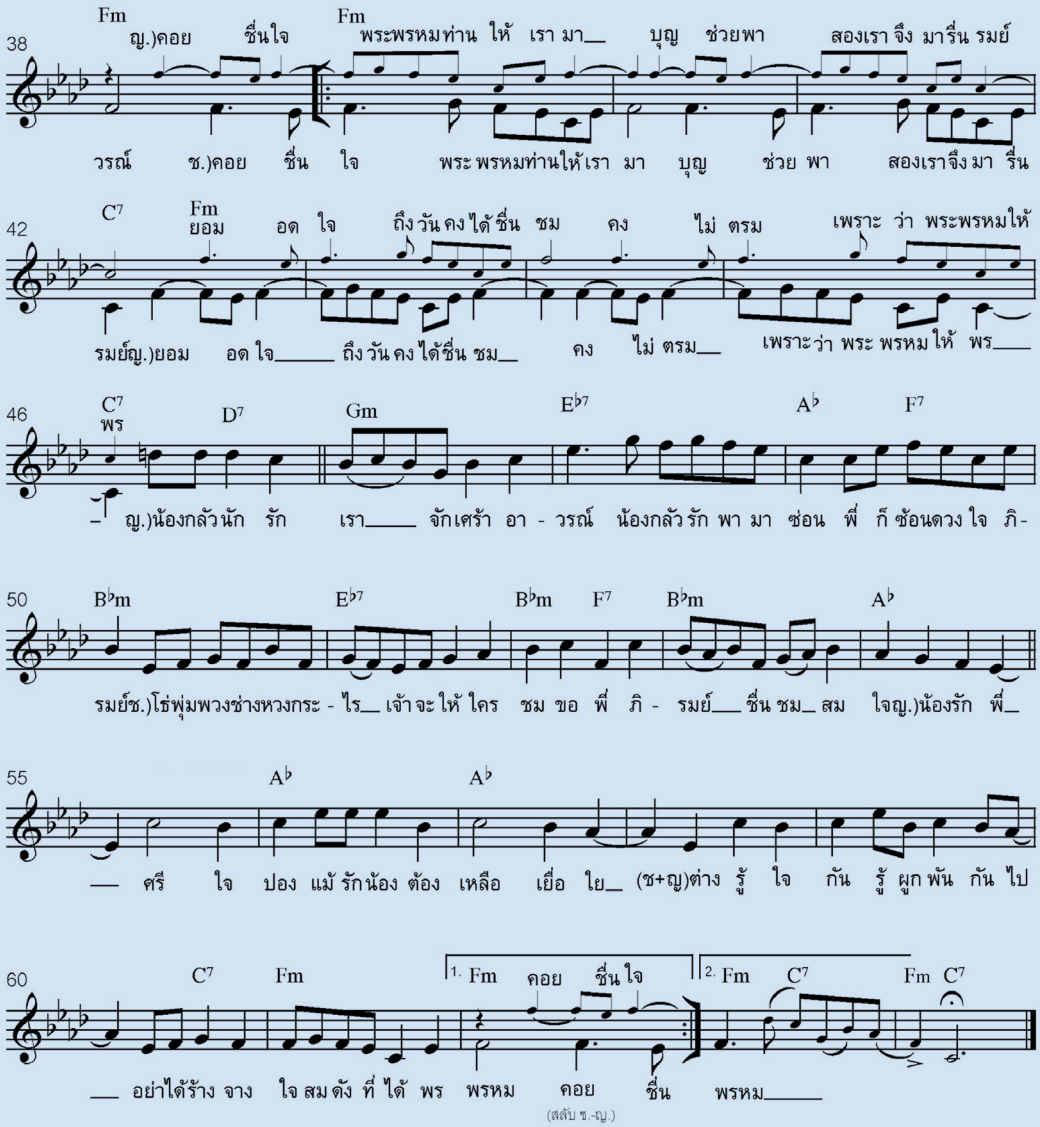
38
Fm
ญ.)คอย ชื่นใจ
Fm
พระพรหมท่าน ให้ เรา มา__ บุญ ช่วยพา สองเรา จึง มารื่น รมย์
วรณ์ ช.)คอย ชื่น ใจ พระ พรหมท่านให้เรา มา บุญ ช่วย พา สองเราจึง มา รื่น
42
C7
Fm
ยอม อด ใจ ถึง วัน คง ได้ ชื่น ชม คง ไม่ ตรม เพราะ ว่า พระพรหมให้
รมย์ญ.)ยอม อด ใจ_____ ถึง วัน คง ได้ชื่น ชม__ คง ไม่ ตรม__ เพราะว่า พระ พรหม ให้ พร____
46
C7
พร
D7
Gm
E♭7
A♭
F7
– ญ.)น้องกลัวนัก รัก เรา_____ จักเศร้า อา - วรณ์ น้องกลัว รัก พา มา ซ่อน พี่ ก็ ซ้อนดวง ใจ ภิ-
50
B♭m
E♭7
B♭m
F7
B♭m
A♭
รมย์ช.)โธ่พุ่มพวงช่างหวงกระ - ไร__ เจ้าจะให้ ใคร ชม ขอ พี่ ภิ - รมย์___ ชื่น ชม_ สม ใจญ.)น้องรัก พี่_
55
A♭
A♭
___ ศรี ใจ ปอง แม้ รักน้อง ต้อง เหลือ เยื่อ ใย__ (ช+ญ)ต่าง รู้ ใจ กัน รู้ ผูก พัน กัน ไป
60
C7
Fm
1. Fm
คอย ชื่น ใจ
2. Fm
C7
Fm
C7
___ อย่าได้ร้าง จาง ใจ สม ดัง ที่ ได้ พร พรหม คอย ชื่น พรหม_____
(สลับ ช.-ญ.)

การแบ่งท่อนเพลงหรือหาฟอร์มสำหรับ “พรพรหม” พิจารณาจากประโยคเพลง แนวทำนองร่วมกับคำร้อง และจำนวนห้องเพลงที่ยาว ๘ ห้องตามมาตรฐานเพลงร่วมสมัย (popular) ทั่วไป จัดเป็นเพลง ๗ ท่อน - ABCDEFG (ทำนองเพลงเดินหน้าอย่างเดียวไม่ซ้ำกันเลย) พิจารณากลุ่มโน้ตที่เรียงร้อยกันขึ้นเป็นบทเพลง “พรพรหม” นำมาจัดระเบียบตามหลักการของบันไดเสียงดนตรีสากลพบว่าเพลงนี้ใช้บันไดเสียงแบบโหมด (mode scale) ดังตัวอย่าง

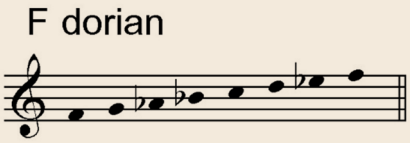

“**คู่บุญ**” อมตะนิรันดร์กาล

ศิษย์นำขันกำนลเข้ามาด้านหน้าครูผู้ประกอบพิธี

ต้นเพลงครูของปี่พาทย์
ตอนที่ ๑

เรื่อง:
เดชน์ คงอิ่ม (Dejn Gong-im)
รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ความนำ

ทฤษฎีเพลงเถา ตามที่ อุดม อรุณรัตน์ (๒๕๒๓, น. ๒๔-๒๗) ได้กล่าวอธิบายถึงเพลงเถา และกล่าวถึงการบรรยายเรื่องดนตรีไทยสมัยอยุธยาของอาจารย์มนตรี ตราโมท รวมทั้งกล่าวถึงสมเด็จฯ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ที่ได้ทรงอธิบายหลักทฤษฎีเพลงเถาขึ้นเป็นพระองค์แรก โดยได้เปรียบและอุปมาการสร้างบ้านกับเพลงเถาไว้ ดังนี้

...ในทางดุริยางค์ดนตรีและคีตะเพลง มีความหมายถึงเพลงเดียวกันเท่านั้น จะเอาเพลงหลาย ๆ เพลงมารวมกันเป็นเพลงเถาไม่ได้ จะต้องบรรเลงทุกอัตราจังหวะ ตั้งแต่ ๓ ชั้น ๒ ชั้น และชั้นเดียว ถ้าบรรเลงเพียงอัตราใดอัตราหนึ่งไม่เรียกว่าเพลงเถา ในแต่ละอัตราจังหวะมีความยาวของจังหวะลดหลั่นกันไป ซึ่งมีมาแต่โบราณ เพลงที่มีอัตราจังหวะ ๓ ชั้น ทางบรรเลง ได้แก่ เพลงตระโหมโรง ทางบรรเลงร้อง รับ ได้แก่ เพลงพระทอง...

...เพลงที่เรียกว่า ๓ ชั้น นั้น มีมาแล้วตั้งแต่สมัยอยุธยา ทั้งทางดนตรีและทางร้อง ทางดนตรีมีอยู่ในเพลงตระโหมโรง มีชื่อต่างกัน เช่น ตระหญ้าปากคอก ตระปลายพระลักษณ์ และตระมารละม่อม มีอยู่ในการเล่นสักวา เช่น เพลงพระทอง ๓ ชั้น เป็นต้น...

...สำหรับตระโหมโรงนั้น อาจารย์สมภพ ชำประเสริฐ ได้ให้ความเห็นว่า ตำราไหว้ครู แต่ก่อนเรียกว่า "ต้นเพลงครู" ด้วยเหตุนี้พวกปี่พาทย์

ต้องหัด "ต้นเพลงครู" ก่อน พวกเครื่องสายก็ต้องเริ่มด้วย "ต้นเพลงฉิ่ง" ก่อนเช่นเดียวกัน...

...ในการร้องส่งสักวานั้น มีมาแล้วตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เป็นที่นิยมกันแพร่หลายทั้งราชสำนักและราษฎร ครั้นมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ต้นรัชกาลที่ ๒ เกิดความนิยมเล่นเสภา และมีปี่พาทย์เข้าไปบรรเลงประกอบการขับเสภา ใช้เพลง ๒ ชั้น เป็นพื้น เมื่อถึงปลายสมัยรัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๔ จึงได้มีผู้คิดประดิษฐ์ "ตียืด" เพลง ๒ ชั้น ขึ้นเป็น ๓ ชั้น และ "ตีตัด" เพลง ๒ ชั้น ลงเป็นเพลงชั้นเดียว ทั้งทางบรรเลงและขับร้องเพื่อใช้บรรเลงประกอบในการร้องส่งเสภา...

ต้นเพลงครูของปี่พาทย์

ต้นเพลงครูของปี่พาทย์ ที่จะหัดก่อน คือ เพลงตระโหมโรง ซึ่งในทางการเรียนของปี่พาทย์นั้น จัดลำดับการเรียนเพลงตระโหมโรง เป็นขั้นที่ ๒ ซึ่งเป็นเพลงในอัตรา ๓ ชั้น ถือเป็นเพลงขนาดใหญ่และไม่ใช่เพลงที่เรียนเป็นเบื้องต้นสำหรับผู้หัดใหม่ แต่การเรียนเป็นขั้นที่ ๒ นี้ ผู้เรียนปี่พาทย์จะต้องผ่านการครอบและการเรียนมาเป็นลำดับ ดังนี้

ครอบขั้นที่ ๑ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงสาธุการ ๓ ครั้ง

ครอบขั้นที่ ๒ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงตระหญ้าปากคอก ๓ ครั้ง

ครอบขั้นที่ ๓ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงตระบองกัณฑ์ ๓ ครั้ง

ครอบขั้นที่ ๔ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงบาทสกุณี ๓ ครั้ง

ครอบขั้นที่ ๕ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงองค์พระพิราพ ๓ ครั้ง

ความสำคัญของการครอบ

วงวิชาการดนตรีไทยกำหนดให้เลื่อนระดับชั้นในการเรียนด้านปี่พาทย์ด้วยเพลงหน้าพาทย์ เรียกว่าการครอบ เพื่อเลื่อนระดับชั้นในการเรียน พิธีครอบในดนตรีไทย แต่เดิมคำ "ครอบ" ไม่ได้ใช้อยู่ในพิธีกรรมของดนตรีไทย เพราะว่าการเรียนเพลงหน้าพาทย์ในแต่ละระดับขั้นนั้น กระทำด้วยการที่ครูผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีศักดิ์และสิทธิ์ที่จะกระทำพิธีด้วยการจับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ผู้ที่มีศักดิ์และสิทธิ์ ก็คือครูผู้อ่านโองการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จะเป็นผู้จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ หรือผู้ที่ครูผู้อ่านโองการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยมอบประสิทธิให้เป็น

ศิษย์เข้านั่งในฆ้องวงใหญ่ ครูผู้ประกอบพิธีภาวนาคาถาจับมือแล้วส่งไม้ฆ้องให้แก่ศิษย์

ครูผู้ประกอบพิธีจับมือศิษย์ตีฆ้องวงใหญ่ ด้วยทำนองขึ้นต้นเพลง ๓ ครั้ง

ครูผู้ประกอบพิธีจับมือศิษย์ตีตะโพน
ด้วยทำนองขึ้นต้นเพลงสาธุการ ๓ ครั้ง

ผู้ทำหน้าที่จับมือแทนในพิธีไหว้ครู ซึ่งจะเป็นเฉพาะครั้งไป โดยที่มิได้นำสิ่งใดมาครอบศีรษะ กระบวนนี้จะต้องได้รับมอบคำภาวนาเวลาจะจับมือ ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยเฉพาะ

ครอบขั้นที่ ๑ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงสาธุการ ๓ ครั้ง

มีรายละเอียดกำหนดแตกต่างกันไปตามที่ครูแต่ละท่านกำหนด โดยทั่วไปผู้เรียนนำเครื่องบูชาครูเข้ามายังด้านหน้าครู พร้อมเครื่องบูชาเรียกว่า ขันกำนล ประกอบด้วย ขันล้างหน้า เป็นโลหะที่ทำด้วยเงิน ทองเหลือง สัมฤทธิ์ สแตนเลส หรืออลูมิเนียม อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่นิยมขันที่เป็นจอกสำหรับดื่มน้ำ ควรมีขนาด ๖ นิ้ว สำหรับเป็นภาชนะใส่เครื่องบูชาลงในขัน ประกอบด้วย ผ้าเช็ดหน้าสีขาว ดอกไม้ ธูปเทียน เงิน ตามจำนวนที่ครูผู้ประกอบพิธีจะกำหนด เริ่มจากศิษย์ส่งขันกำนลให้ครู แล้วครูภาวนา ประพรมน้ำเทพมนตร์ จุลเจิม แล้วให้ศิษย์เข้านั่งในฆ้องวงใหญ่ เมื่อศิษย์เข้านั่งในฆ้องวงใหญ่ ถ้าเป็นนั่งราบพื้นควรนั่งพับเพียบทั้งหญิงและชาย แล้วกราบแบมือลงที่ลูกฆ้องตรงด้านหน้าตนเอง ๑ ครั้ง ครูภาวนาคาถาจับมือแล้วส่งไม้ฆ้องให้แก่ศิษย์ แล้วจับมือศิษย์ตีทำนองขึ้นต้น เพลงสาธุการ ๓ ครั้ง ดังนี้

ทำนองขึ้นต้น เพลงสาธุการ

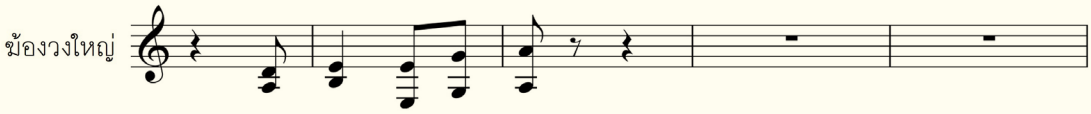

เสร็จแล้ว ศิษย์กราบลงที่ฆ้องวงใหญ่ ถอยออกจากฆ้องวงใหญ่ โน้มตัวแสดงความเคารพต่อครูผู้จับมือ ครูกล่าวคำอำนวยพร ตามสมควร

<u>องค์ความรู้เพิ่มเติม:</u> การครอบขั้นที่ ๑ ที่ผู้เขียนได้รับมอบจากครูพินิจ ฉายสุวรรณ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) พุทธศักราช ๒๕๔๐ ท่านให้ครอบขั้นที่ ๑ เพลงสาธุการ ด้วยการจับมือศิษย์ตีตะโพน ทำนองขึ้นต้น เพลงสาธุการ ๓ ครั้ง ดังนี้

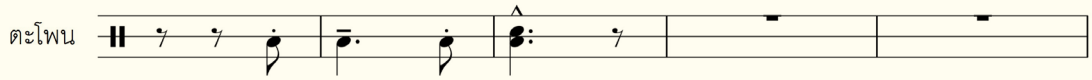

หลังจากที่ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้นเพลงสาธุการให้ศิษย์แล้ว จึงไปต่อเพลงกับครูท่านอื่น ๆ ได้ตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันนั้นค่อนข้างจะมีความคลาดเคลื่อน ในการเรียนเพลงขั้นที่ ๑ หลังจากที่จับมือเพลงสาธุการแล้ว ครูผู้สอนต้องศึกษาเรียนรู้ว่าควรจะถ่ายทอดเพลงประเภทใดให้แก่ศิษย์บ้าง โดยเฉพาะเพลงหน้าพาทย์ชั้นต้น การครอบขั้นที่ ๑ เพลงสาธุการ เมื่อได้ต่อเพลงสาธุการจบอย่างแม่นยำแล้ว จึงต่อเพลงในลำดับที่ ๒ ต่อไป ดังนี้

๒. เพลงรัว ๓ ลา
๓. เพลงต้นชุบ
๔. เพลงเข้าม่าน
๕. เพลงปฐม
๖. ลงลา
๗. เพลงเสมอ
๘. เพลงรัว ลาเดียว
๙. เพลงเชิด ๒ ชั้น
๑๐. เพลงเชิด ชั้นเดียว
๑๑. เพลงกลม
๑๒. เพลงกราวใน
๑๓. เพลงชุบ
๑๔. ลงลา

ดังนี้จึงครบถ้วนสำหรับเพลงโหมโรงเช้า สำหรับทำประกอบการพิธี ก่อนที่จะมีพิธีกรรมงานมงคล งานบุญประเพณี แล้วจึงต่อเพลงประกอบพิธีกรรม เช่น เพลงพระเจ้าลอยถาด เพลงกราวรำ เพลงช้ารับพระ สัก ๒-๓ เรื่อง เพลงฉิ่งพระฉัน เป็นต้น สามารถทำเพลงประกอบพิธีสงฆ์ข้างเวลาเช้าได้ จึงต่อเพลงเถา เพลงเกร็ด เพิ่มเติมได้

ครอบขั้นที่ ๒ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงตระหญ้าปากคอก ๓ ครั้ง

ครอบขั้นที่ ๒ กระทำพิธีอย่างเดียวกับขั้นที่ ๑ แล้วครูจับมือศิษย์ให้ตีเพลงตระโหมโรง ซึ่งมีชื่อเรียกเป็นที่หมายรู้กันว่า ตระโหมโรง ตัวที่ ๑ คือ ตระหญ้าปากคอก ในการเรียนที่เลื่อนขั้นจากเพลงสาธุการและได้ต่อเพลงตามลำดับดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในระดับต่อมาก็คือการได้รับการจับมือครอบให้ตีเพลงตระหญ้าปากคอก ซึ่งถือกันว่าเป็นตระสำคัญตัวที่ ๑ มีลักษณะทำนองขึ้นต้นดังนี้

ทำนองขึ้นต้น ตระโหมโรง ตัวที่ ๑ ตระหญ้าปากคอก

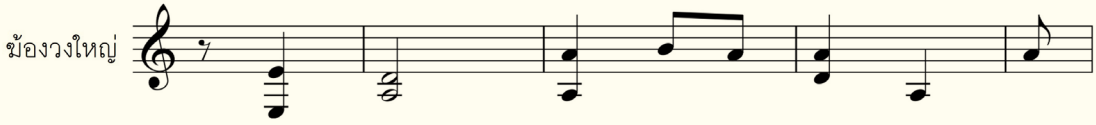

ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้นตระโหมโรง ตัวที่ ๑ ตระหญ้าปากคอก ๓ ครั้งแล้ว ศิษย์ต้องต่อเพลงตระหญ้าปากคอก ซึ่งเป็นเพลงตระตัวที่ ๑ จนจบ เพลงตระโหมโรงมีลักษณะเป็นเพลงในอัตราจังหวะ ๓ ชั้น กล่าวกันว่ามีมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีลักษณะทำนองที่เป็นเพลงตอนเดียว คือ ไม่ย้อนกลับต้น วงวิชาการดนตรีไทยในสายปี่พาทย์ให้ความสำคัญกับเพลงตระโหมโรงตัวที่ ๑ อย่างมาก ที่ชวนให้ศึกษาเพิ่มเติมในด้านของทำนองเพลง รูปแบบของจังหวะหน้าทับไม้กลอง ดังที่ศาสตราจารย์อุดม อรุณรัตน์ กล่าวไว้ว่า ครูสมภพ ขำประเสริฐ ท่านเรียกว่า ***ต้นเพลงครู*** ที่จะต้องเรียนรู้ต่อเพลงตระโหมโรงให้ได้อย่างน้อย ๓ ตัวขึ้นไป ซึ่งเพลงตระโหมโรงมีจำนวนหลายตัว สำหรับทำสลับสับเปลี่ยนตามความนิยมของนักปี่พาทย์ที่ไม่ทำเพลงซ้ำ ๆ

เพลงตระโหมโรงที่ผู้เขียนรวบรวมไว้ มีดังนี้

๑. ตระหญ้าปากคอก
๒. ตระปลายพระลักษณ์
๓. ตระมารละม่อม
๔. ตระเชิงเทียน
๕. ตระเสือขับ
๖. ตระสันนิบาต ๓ ชั้น
๗. ตระย้อนรอย
๘. ตระบรรทมไพร ๓ ชั้น
๙. ตระพิสมัยเรียงหมอน
๑๐. ตระนอน ๓ ชั้น
๑๑. ตระนิมิต ๓ ชั้น
๑๒. ตระฤๅษีประสิทธิ์
๑๓. ตระพิศพักตร์
๑๔. ตระลักขณา
๑๕. ตระเทวานิราศ
๑๖. คระปราสาทสิงขร
๑๗. ตระพรเทวฤทธิ์
๑๘. ตระตะหริ่ง
๑๙. ตระติ๊งโหน่ง หรือคู่ตะหริ่ง
๒๐. ตระเชิงกระแชง
๒๑. ตระคู่เชิงกระแชง
๒๒. ตระเทพประสิทธิ์
๒๓. ตระวิศิษฎ์ศิลป์
๒๔. ตระจอมศรี
๒๕. ตระท้าวน้อย หรือคู่จอมศรี

ดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึง ถ้าได้เรียน ได้ศึกษาทำนอง ย่อมก่อให้เกิดองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งในหลักทฤษฎีและหลักการปฏิบัติอย่างมาก ดังนี้

๑. เกิดการพัฒนาทักษะทางดนตรี สำหรับผู้เรียนสายปี่พาทย์ที่สูงขึ้น

๒. เกิดองค์ความรู้ในด้านรูปแบบ ทำนอง จังหวะ หน้าทับไม้กลองในเพลง ซึ่งมีลักษณะต่างกันและสลับซับซ้อนมากขึ้น

ซึ่งเป็นเพลงพื้นฐานของนักปี่พาทย์ ที่ต้องเรียนรู้สู่การพัฒนาขั้นสูงต่อไป ดังนี้แลฯ

อ้างอิง

อุดม อรุณรัตน์. (๒๕๒๗). *ทฤษฎีเพลงเถา*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เรื่องของ "กลองหลวง" และพาสำรวจการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๗

เรื่อง:
จิตร์ ภาวี (Jit Gavee)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ชาวยอง เป็นหนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีถิ่นอาศัยแพร่กระจายไปทั่วภาคเหนือของประเทศไทย มีถิ่นฐานดั้งเดิมคือ "เมืองยอง" หรือที่ตั้งปัจจุบันคืออยู่บริเวณของเชียงตุง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หรือประเทศพม่า ซึ่งอยู่ใกล้กับภาคเหนือของประเทศไทย ด้วยประวัติศาสตร์ที่ยาวนานหลายร้อยปีมักจะเห็นได้ว่ามีการแพร่กระจายของชาวยองไปอยู่ยังบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ทางตอนเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน น่าน เป็นต้น

วัฒนธรรมของชาวยองนั้นนับว่ามีความน่าสนใจหลายประการ และยังคงได้รับการส่งต่อปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อชาวยองได้แพร่กระจายย้ายถิ่นมายังพื้นที่ทางตอนเหนือของประเทศไทย วัฒนธรรมหลายประการก็มีการผนวกผสมผสานร่วมกัน ทั้งวิถีชีวิต ศาสนา ความเป็นอยู่ ศิลปะ ดนตรี เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมล้านนาในที่สุด โดยเฉพาะการดนตรีที่สำคัญอันหนึ่งซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์คือ กลองหลวง ซึ่งพัฒนามาจากกลองแอว แต่มีขนาดใหญ่กว่า นับเป็นกลอง

การสร้างกลองหลวง อัลบั้มภาพของพระครูวิรุฬห์ธรรมโกวิทย์ (สุปัญญา จารุวณฺโณ) อดีตเจ้าอาวาสวัดหาดนาค อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ (ที่มา: หอจดหมายเหตุดนตรีล้านนาเจอรัลด์ ไดค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

ที่มีความสำคัญในวิถีชีวิต พิธีกรรมของชาวล้านนา มีการแพร่กระจายจนเป็นที่นิยมไปทั่วในพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน ปรากฏการใช้งานกลองหลวงเป็นจำนวนมาก

ข้อเขียนชิ้นนี้จะพาไปสำรวจปรากฏการณ์ของ “กลองหลวง” ผ่านรายการ การแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา จัดขึ้นในจังหวัดลำพูน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแข็งแกร่งของท้องถิ่น อันถูกรักษาสืบต่อศิลปวัฒนธรรมของตนได้อย่างน่าชื่นชม แต่ก่อนอื่นต้องเรียนแจ้งว่าสนามการแข่งขันกลองหลวงนั้น ในหนึ่งปีจะมีการจัดการแข่งขันมากมายหลายสนาม ไม่ว่าจะเป็นสนามวัดพระพุทธบาทตากผ้า จังหวัดลำพูน, สนามวัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น ในข้อเขียนชิ้นนี้จึงจะเป็นการพาสำรวจหนึ่งการแข่งขันกลองหลวงเหล่านั้น คือการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๗ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งถือเป็นสนามใหญ่และมีการส่งกลองหลวงเข้าแข่งขันเป็นจำนวนมาก

กลองหลวง ความเป็นมาและลักษณะ

กลองหลวง เป็นกลองชนิดหนึ่งที่มีลักษณะโดดเด่นมากที่สุดชนิดหนึ่งในบรรดากลองของวัฒนธรรมล้านนา มีอีกชื่อเรียกหนึ่งว่า “กลองห้ามมาร” เป็นกลองขนาดใหญ่ที่ใช้ตีในพิธีการสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นงานปอยหลวง งานบุญใหญ่ งานสมโภชพระธาตุ มีที่มาตามคำบอกเล่าของพระครูเวฬุวันพิทักษ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำอธิบาย “กลองหลวง” ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือ ความตอนหนึ่งว่า กลองหลวงมีมาเมื่อราว ๘๐ ปีมานี้เอง (บวกลบกับปีปัจจุบันหลังจากตีพิมพ์ข้อเขียนดังกล่าวจะได้ประมาณ ๑๐๐ ปีเศษ: ผู้เขียน) โดยช่างชื่อหนานหลวง บ้านทุ่งตูม ตำบลแม่ก๊า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ทำขึ้นก่อน มีขนาดหน้ากลองใหญ่ ๒๐ นิ้ว ยาวประมาณ ๗ ศอก หรือ ๑๔๐ นิ้ว ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่ากลองทั่วไปในขณะนั้น แล้วนำมาถวายพระครูพุทธิวงศ์ธาดา วัดฉางข้าวน้อยเหนือ เจ้าคณะแขวงปากบ่อง (คืออำเภอป่าซางปัจจุบัน) เพื่อใช้

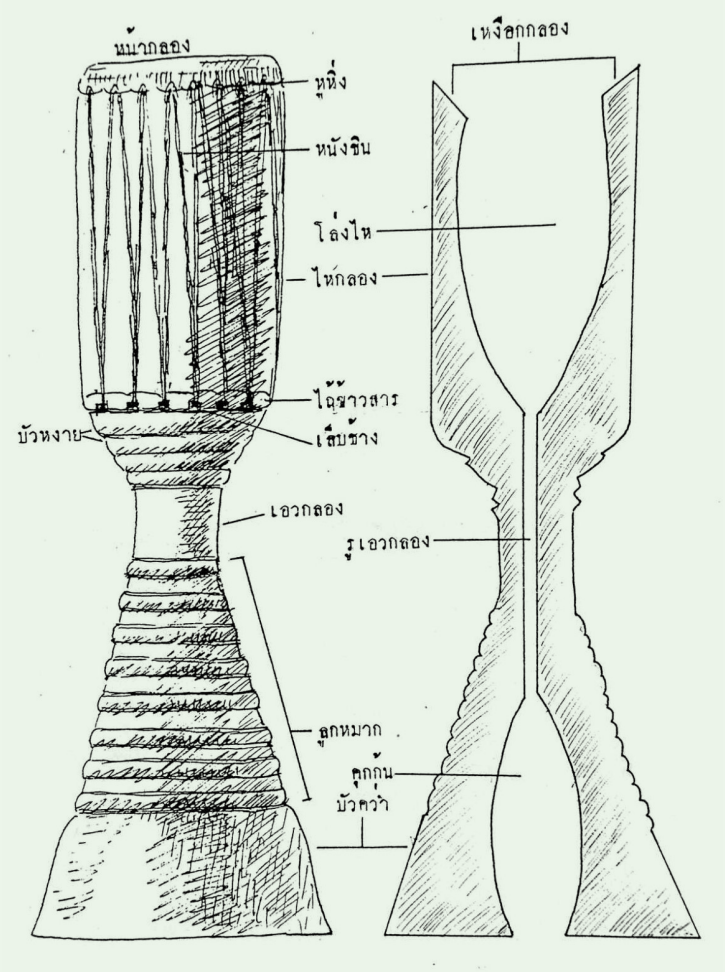

องค์ประกอบภายนอกและภายในของกลองหลวง (ที่มา: รณชิต แม้นมาลัย)

สำหรับแห่ครัวทานหรือไทยทานและแข่งตี ซึ่งได้รับความนิยม จึงมีผู้ทำขึ้นเลียนแบบในเวลาต่อมา และมีการทำขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ (มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒)

ทางด้านประวัติความเป็นมา จึงเห็นได้ว่ากลองหลวงมีประวัติความเป็นมาที่ไม่นานมากนักเมื่อเทียบกับศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีล้านนาที่สืบทอดกันมาหลายร้อยปี แต่กระนั้นก็ตาม ความนิยมในกลองหลวงในกลุ่มคนพื้นที่ดินแดนล้านนาต่างให้การยอมรับและพัฒนาวัฒนธรรมกลองหลวงในมิติต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาเสียง วัสดุ รูปลักษณ์ เป็นต้น ถือเป็นกลองที่ต้องอาศัยแรงกายและพลังศรัทธาอย่างสูงในการที่จะสร้างกลองแต่ละลูกจากต้นไม้ใหญ่จนกลายเป็นกลองที่งดงาม

กลองหลวง นอกจากจะใช้ตีเพื่อการแข่งขัน ซึ่งเป็นการตีเดี่ยว ๆ ไม่มีเครื่องประกอบอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม กลองหลวงก็มีรูปแบบการประสมวงที่คล้ายคลึงกับเครื่องตีประเภทกลองล้านนาอื่น ๆ เช่นกัน โดยการประสมวงของกลองหลวงจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการประสมวงกลองตึ่งโนง มีเครื่องตีประกอบอื่น ๆ มาร่วม คือ ฆ้องอุ้ย ฆ้องโหย้ง กลองตะหลดปด ฉาบใหญ่ มีเครื่องเป่าคือแนหน้อย (ปี่แนน้อย) และแนหลวง (ปี่แนหลวง) แต่ก็มีการพัฒนาต่อเนื่อง เช่น การเพิ่มของจำนวนฆ้องเพื่อเพิ่มจำนวนเสียงฆ้องที่ถูกเสียงกลองต่าง ๆ ดังกลบไป

การตีกลองหลวงถือว่าเป็นการตีกลองที่ใช้แรงมาก เนื่องจากเป็นกลองที่มีขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างรูปแบบการตีที่เป็นเฉพาะ ซึ่งสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือได้กล่าวถึงการตีกลองหลวงตอนหนึ่งว่า การตีกลองหลวงให้เกิดเสียงดังที่เต็มคุณภาพนั้น ต้องเรียนรู้ตำแหน่งที่ควรตีและความหนักหน่วงในการตีด้วย ก่อนตีผู้ตีจะใช้ผ้าซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้เศษจีวรพระมาพันม้วนเป็นก้อนให้มีลักษณะคล้ายลูกข่าง กำไว้ในอุ้งมือ และใช้ปลายผ้าพันยึดติดมือไว้ให้แน่นอีกครั้ง เวลาตีจะใช้ปลายแหลมของผ้าตีกระหน่ำลงหน้ากล้อง จุดหรือตำแหน่งที่ดีคือบริเวณใกล้ ๆ ที่ติดขี้จ่าหรือถ่วงหน้าตรงใจกลางกลอง (มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒)

ด้านลักษณะและองค์ประกอบของกลองหลวงหนึ่งลูกนั้น รณชิต แม้นมาลัย ได้กล่าวว่า โครงสร้างภายนอกมีลักษณะคล้ายกับกลองซิ่งมอง กลองปูเจ่ และกลองแอวเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าโครงสร้างภายในของกลองหลวงได้รับอิทธิพลส่วนหนึ่งจากโครงสร้างภายในของกลองตะหลดปด รูปแบบและโครงสร้างภายนอกของกลองหลวงประกอบด้วย **ไหกลอง** ส่วน

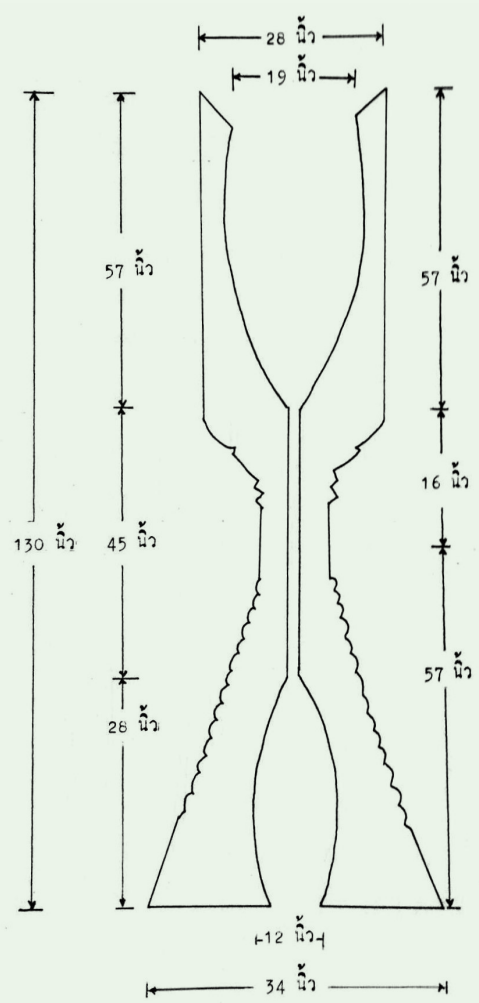

สัดส่วนกลองหลวงที่วัดในช่วงทศวรรษที่ ๒๕๓๐ ซึ่งปัจจุบันสัดส่วนของกลองหลวงนี้มีเปลี่ยนแปลงไปบ้าง โดยเฉพาะขนาดของหน้ากลองที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก (ที่มา: รณชิต แม้นมาลัย)

ต้นของกลองเป็นไม้รูปทรงกระบอกกลึงจนเรียบ **ไถ้ข้าวสาร** ส่วนกลางของไหกลองมีลักษณะแนวนอนโค้งรอบให้เจาะรูรอดเป็นระยะไว้เพื่อสำหรับร้อยหนังเร่งเสียง **เล็บช้าง** เป็นส่วนที่ติดกับไถ้ข้าวสาร แกะสลักเป็นรูปสี่เหลี่ยมคล้ายลิ่มหรือคล้ายเล็บช้าง มีไว้เพื่อให้การร้อยหนังเร่งเสียงได้สะดวกขึ้น **บัวหงายหรือถ้วยหงาย** เป็นส่วนที่ต่อจากเล็บช้าง กลึงเป็นรูปบัวหงายรองรับไหกลอง **เอวกลอง** เป็นส่วนคอดสุดของกลอง **ท้ายกลองหรือหางกลอง** เป็นส่วนปลายของกลองหลวงนับตั้งแต่ช่วงที่ถัดจากเอวกลองไปจนสุดก้นกลองหลวง มีรูปร่างคล้ายลำโพง **ลูกหมาก** เป็นลวดลายที่ช่างกลองหลวงได้กลึงเป็นรูปโค้งมนเป็นแนวนูนรอบบริเวณส่วนท้ายกลองหลวงและในส่วนที่ต่อจากบัวหงายมีไว้เพื่อความสวยงาม **บัวคว่ำหรือถ้วยคว่ำ** เป็นส่วนที่อยู่ท้ายสุดของกลอง มีลักษณะเหมือนบัวหงายแต่กลับทิศทางกัน **ก้นกลอง** เป็นส่วนที่อยู่ใกล้สุดของกลองหลวงซึ่งอยู่ตรงข้ามกับหน้ากลอง มีรูให้เสียงผ่านออกมา **หน้ากลอง** เป็นส่วนที่อยู่ตอนบนสุดของกลอง ทำจากหนังวัว ใช้สำหรับตีให้เกิดเสียง **หูหิ่ง** คือหนังควายที่ตัดเป็นเส้น ร้อยไปตามรูตรงขอบหนังกลอง **คร่าวหูหิ่ง** หนังควายตัดเป็นเส้นร้อยไว้ยึดระหว่างหนังขินกับหูหิ่ง **หนังขิน** หนังควายตัดเป็นเส้น ใช้ร้อยระหว่างรูไถ้ข้าวสารและคร่าวหูหิ่ง เพื่อเร่งเสียงกลองหลวง **ขนเม่น** เป็นลิ่มไม้เล็ก ๆ ปลายด้านหนึ่งแหลมใช้สำหรับขัดหรือบิดหนังขินเพื่อดึงหนังหน้ากลองให้ตึง **จ่ากลอง** ใช้สำหรับติดหน้ากล้องเพื่อปรับแต่งเสียง มีส่วนผสมของข้าวเหนียวและขี้เถ้า **รูจ่ากลอง** คือที่ว่างบริเวณจุดศูนย์กลางหน้ากลอง (รณชิต แม้นมาลัย, ๒๕๓๖)

นอกจากนั้น กลองหลวงยังมีส่วนประกอบภายในอีก ๖ ส่วนคือ **เหงือกกลอง** เป็นส่วนที่ใช้รองรับหนังหน้ากลอง **โล่งไห** คือส่วนในสุดของไหกลอง **ก้นไห** ส่วนที่ขุดในกลองเป็นรูปตัว U **รูเอว** ช่องต่อจากไหกลองไปจนถึงคุกก้นเพื่อให้อากาศไหลเวียน **รังนก** เป็นกระเปาะส่วนปลายของของก้นไห มีเพื่อเพิ่มคุณลักษณะเสียงกลองให้มีเสียงปลาย **คุกก้น** ส่วนต่อจากรูเอว มีรูปกรวยเป็นทางออกของเสียงกลอง ซึ่งทั้งหมดนี้ รณชิต แม้นมาลัย ได้กล่าวว่า ลักษณะการสร้างกลองหลวง รวมถึงองค์ประกอบที่ระบุมาดังกล่าวนั้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคตามสมัย ตามแต่ความนิยม ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนั้นปรากฏผลเห็นชัดจากการสำรวจการ

วัดพระธาตุหริภุญชัย วรมหาวิหาร ในช่วงประเพณีสรงน้ำพระบรมธาตุหริภุญชัย ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ที่มา: ผู้เขียน)

เวทีกลางการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐ (ที่มา: ผู้เขียน)

บรรยากาศการแข่งขันกลองหลวง

แข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ประจำปี ๒๕๖๗ นี้เอง

ความเป็นมาและรูปแบบการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา

ความเป็นมาของการแข่งขันกลองหลวงตั้งแต่อดีตนั้น แต่เดิมถือเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง โดยตีประชันกันยามค่ำคืนอยู่ในลักษณะของเกมกีฬาชาวบ้านอย่างหนึ่งแต่ก็ไม่กำหนดกฎเกณฑ์มากมายสำหรับการแข่งขัน มีความเรียบง่าย เช่น การแข่งขันว่ากลองของหมู่บ้านใดมีเสียงที่ดังมากกว่ากัน การแข่งขันกลองหลวงในช่วงแรกจึงเป็นเสมือนการเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวล้านนามาพบปะเกี้ยวพาราสีกัน

การแข่งขันกลองหลวงในงานสรงน้ำพระบรมธาตุหริภุญชัย ซึ่งเป็นงานที่ข้อเขียนชิ้นนี้จะพาเขาไปสำรวจ ถือเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งและเป็นที่เฝ้ารอของกลองหลวงแต่ละหมู่บ้านที่จะรอมาประชันฝีมือกัน ซึ่งแต่เดิมนั้นกลองหลวงถือเป็นเครื่องดนตรีที่ นำมาใช้เพื่อตีประกอบฟ้อนรำถวายพระบรมธาตุเป็นพุทธบูชา ซึ่งมีกลองเข้าร่วมพิธีจำนวนมาก ทำให้ภายหลังเสร็จสิ้นผ่านภารกิจการตีกลองประกอบการฟ้อนรำ ก็จะมีการนำกลองเหล่านั้นมาตีประชันกันเป็นเหตุให้เกิดการแข่งขันกลองหลวงในประเพณีสรงน้ำพระบรมธาตุหริภุญชัยในเวลาต่อมา

จะสังเกตได้ว่า การแข่งขันกลองหลวงนั้น ส่วนหนึ่งก็เกิดขึ้นจากความบังเอิญ ด้วยเพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ เอื้อให้เกิดการนำกลองหลวงมาแข่งขันกัน กล่าวคือ กลองหลวงในบริบทก่อนหน้า คือการบรรเลงประกอบการฟ้อนรำ ซึ่งเมื่อเสร็จภารกิจแล้วก็ได้เกิดช่องว่างในการเปิดโอกาสให้กลองหลวงจากหมู่บ้านต่าง ๆ ได้พบปะและนำไปสู่การประชันแข่งขันกันในที่สุด ผลประโยชน์ที่เกิดจากการแข่งขันนั้นนอกจากผลแพ้ชนะแล้ว ยังส่งผลให้กลองหลวงจากหมู่บ้านต่าง ๆ ได้สำรวจตัวเองหาช่องโหว่และพัฒนาตัวกลองให้มีคุณภาพ ไม่ใช่แต่เฉพาะในเรื่องของเสียงที่ดีขึ้น แต่ยังครอบคลุมถึงเรื่องการบำรุงรักษา การจัดสร้าง และเรื่องอื่น ๆ อีกมากมาย อันจะส่งผลดีโดยรวมที่จะได้พัฒนากลองของหมู่บ้านตนให้มีเสียงและคุณภาพของกลองที่ดีต่อไป

โต๊ะคณะกรรมการและกลุ่มผู้ชมที่นั่งบริเวณหน้าโต๊ะคณะกรรมการ ซึ่งคอยให้สัญญาณทีมกลองหลวงของตน (ที่มา: ผู้เขียน)

การแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนานี้ เป็นการจัดขึ้นต่อเนื่องเป็นครั้งที่ ๒๐ โดยการแข่งขันดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานประเพณีสรงน้ำพระบรมธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน ประจำปี ๒๕๖๗ จัดขึ้นเป็นประจำในช่วงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ตามปฏิทินล้านนา หรือที่ชาวล้านนาเรียกว่า “วันแปดเป็ง” ซึ่งผู้ศรัทธาในพระพุทธศาสนาในจังหวัดลำพูนและพื้นที่ใกล้เคียงจะร่วมเดินทางเข้ามาที่วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร ศูนย์รวมจิตใจของชาวจังหวัดลำพูน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ งานดังกล่าวถูกจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖-๒๒ พฤษภาคม โดยสถานที่ในการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนาจัดขึ้นที่บริเวณใกล้เคียง คือ ลานหน้าศาลากลางจังหวัดลำพูน (หลังเก่า) มีผู้จัดคือภาคจังหวัดลำพูน องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน วัดพระธาตุหริภุญชัย วรมหาวิหาร และสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน

คณะกลองหลวงที่เข้าร่วมในครั้งนี้มีจำนวน ๓๑ คณะ ซึ่งโดยส่วนใหญ่มาจากพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดลำพูนและจังหวัดเชียงใหม่ โดยมักจะมาในนามของ “วัด” ประจำหมู่บ้านที่เก็บรักษากลองไว้ ไม่ว่าจะเป็น วัดบ้านแป้น จังหวัดลำพูน, วัดน้ำลัด จังหวัดเชียงใหม่, วัดป่าบุก จังหวัดลำพูน เป็นต้น

แม้ว่าการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนาครั้งนี้ จะเห็นได้ว่ามีคณะกลองหลวงจากหมู่บ้านต่าง ๆ มาร่วมการแข่งขันกว่า ๓๐ คณะ ซึ่งหากมองในมุมของบุคคลภายนอกที่ไม่เคยเข้าชมการแข่งขันกลองหลวงอาจจะเห็นได้ว่ามีคณะกลองหลวงเป็นจำนวนมากเข้าร่วม ด้วยมองเห็นภาพกลองหลวงจำนวนมากนำมาจอดเรียงรายกันเพื่อรอการแข่งขัน แต่เมื่อนำสถิติมาเปรียบ

การให้สัญญาณมือแก่ผู้ตีกลองหลวง ในภาพนั้นมีความหมายว่า “ผู้ตีได้ปรับหรือตีกลองได้ดีแล้ว” (ที่มา: ผู้เขียน)

เทียบกับการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนาครั้งแรก ซึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีคณะกลองหลวงเข้าร่วมมากถึง ๖๔ ลูก อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่กลองหลวงจากคณะต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขันลดลงในปีปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) นี้ อาจจะไม่ใช่ด้วยเพราะวัฒนธรรมการใช้กลองหลวงในวัดต่าง ๆ ลดลงเท่านั้น แต่การกำหนดกรอบกติกาในการแข่งขันก็มีการจำกัดจำนวนกลองที่รับสมัครเช่นกัน ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่ารับไม่เกิน ๓๕ ทีม หรือกลอง ๓๕ ลูกนั่นเอง

อีกกฎเกณฑ์หนึ่งที่น่าสนใจในระเบียบการแข่งขัน คือการจำกัดหน้ากล้อง ให้มีขนาดไม่เกิน ๕๐ นิ้ว ซึ่งถือว่าเป็นขนาดหน้ากลองที่ใหญ่มาก เมื่อเทียบกับการศึกษากลองหลวงของ รณชิต แม้นมาลัย ซึ่งศึกษาในช่วงทศวรรษที่ ๒๕๓๐ บ่งบอกถึงข้อมูลหนึ่งว่ามีความพยายามสร้างกลองหลวงที่มีหน้ากลองใหญ่ขึ้นจากเดิมแรกเริ่มที่มีหน้ากลอง ขนาดเพียง ๒๐ ถึง ๒๕ นิ้วเท่านั้น ก็ได้มีความพยายามที่จะขยายโครงสร้างและหน้ากลองไปจนถึง ๒๘ นิ้วได้ และยังคงคุณภาพเสียงที่ดี อย่างไรก็ตามยังมีการทดลองขยายหน้ากลองไปจนถึงขนาด ๔๐ นิ้ว แต่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการผลิตเสียงที่ดีจึงหยุดไป เมื่อย้อนกลับมาดูเกณฑ์การจำกัดขนาดหน้ากลองที่มีถึง ๕๐ นิ้ว นั่นย่อมแสดงให้เห็นว่าหน้ากลองขนาด ๔๐ นิ้วนั้นสามารถทำได้ประสบความสำเร็จแล้ว และยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาในการสร้างกลองหลวงที่พัฒนาขึ้นในห้วง ๓๐ ปีที่ผ่านมา

กลับมาที่การแข่งขัน คณะกลองหลวงเดินทางเข้าสู่พื้นที่การแข่งขันคือลานหน้าศาลากลางหลังเก่า จังหวัดลำพูน ตั้งแต่เวลาเช้า กลองหลวงของแต่ละหมู่บ้านมีสีสันที่หลากหลายตามแต่ความสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยังมีการประดับตกแต่งด้วยผ้าคลุมที่สร้างสรรค์เป็นลายต่าง ๆ และสิ่งที่ดูเหมือนจะขาดไปไม่ได้นอกจากตัวกลองหลวงแล้วนั่นคือ “ป้ายชื่อ” ที่นอกจากจะบ่งบอกถึงสังกัด ไม่ว่าจะเป็น วัด หมู่บ้านที่ตั้ง แหล่งที่มาของไม้สร้างกลอง บุคคล เป็นต้น ยังตามมาด้วยฉายาที่แต่ละหมู่บ้านจะตั้งขึ้นเพื่อความเป็นสิริมงคลไปจนถึงสร้างภาพจำของทีมกลองหลวงนั้น ตัวอย่างของชื่อกลองหลวงแต่ละทีม เช่น อินทรีย์เหล็ก วัดบ้านล้อง, พญาหาญ วัดมะกอก, พญาจ๊างสาร วัดท่าจำปี, ขุนน้ำอินทนนท์ วัดน้ำลัด เป็นต้น

จากการสังเกตการณ์การแข่งขันจะพบว่าบรรยากาศการแข่งขันนั้น มีความผสมปนเปกันทั้งในเรื่องของความจริงจังที่ผู้เข้าร่วมจะเร่งศักยภาพทั้งในเรื่องของคนตีและเสียงของกลองออกมาอย่างมีกระบวนการขั้นตอนขณะอยู่ในการแข่งขัน อีกบรรยากาศ

ผู้เขียนถ่ายภาพกับกลองหลวงเพชรล้านนา ผู้ชนะเลิศการแข่งขันครั้งนี้

หนึ่งเป็นบรรยากาศของความผ่อนคลายสนุกสนานของชาวบ้าน ที่อาจไม่ได้มีส่วนร่วมกับการแข่งขันแต่เข้ามาชมเพื่อความบันเทิง หรือเข้ามาเพื่อให้กำลังใจแก่ทีมกลองที่ตัวเองชื่นชอบ นอกจากนั้นจากการสังเกตยังจะเห็นได้ว่าการแข่งขันกลองหลวงนี้ไม่ได้จำกัดในเรื่องของช่วงวัย เพราะในบรรดาทั้งกลุ่มผู้ชมและกลุ่มทีมการแข่งขันจะมีช่วงวัยที่หลากหลายตั้งแต่วัยเด็กเล็กจนถึงวัยผู้เฒ่าที่เข้ามามีส่วนร่วมในมิติต่าง ๆ ของการแข่งขันครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสียงเชียร์ การเดินเข้าไปพูดคุยกันคณะกลองต่าง ๆ เด็ก ๆ ได้มีโอกาสสัมผัสกลองที่มีขนาดใหญ่ และไม่ได้เป็นภาพกลองที่เห็นชินตา

กลุ่มผู้ชมที่น่าสนใจกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทอย่างมากขณะดำเนินการแข่งขันคือกลุ่มผู้ชมที่นั่งบริเวณหน้าโต๊ะคณะกรรมการ ซึ่งแม้ว่าภาพที่เห็นนั้นจะเป็นเหมือนกองเชียร์ที่เข้ามาเชียร์กลองล้วงลูกต่าง ๆ ตามปกติ แต่แท้จริงแล้ว ผู้ชมที่นั่งบริเวณหน้าโต๊ะคณะกรรมการนั้น ถือเป็นตัวแทนของทีมกลองหลวง ที่จะเข้ามานั่งฟังเสียงกลองของตน และส่งสัญญาณไปยังผู้ตี ซึ่งอยู่ห่างไปประมาณ ๓๐ เมตร ให้ปรับแต่งเสียงกลองให้เหมาะสมและมีคุณภาพสูงสุด ผ่านสัญญาณมือรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งก็นับเป็นภาพที่ดูสนุกและเพลิดเพลินไปกับการแก้ปัญหาของกลองแต่ละลูก ทั้งนี้ยังไม่นับเรื่องของการใส่อารมณ์ที่สุดเหวี่ยงของผู้ชมบริเวณนี้ ที่จะได้พบเห็นในการแข่งขันกลองหลวงนอกจากการชมและฟังเสียงกลอง

การแข่งขันกลองหลวงครั้งนี้สิ้นสุดโดยมีผู้ชนะเลิศดังนี้ ชนะเลิศ รางวัลที่ ๑ (กลองหลวง เพชรล้านนา) ได้รับเงินรางวัล จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยรางวัล รางวัลที่ ๒ (กลองหลวง ศิลปไทย) ได้รับเงินรางวัล จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยรางวัล รางวัลที่ ๓ (กลองหลวง วัดบ้านล้องป่าซาง) ได้รับเงินรางวัล จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยรางวัล รางวัลที่ ๔ (กลองหลวง วัดป่าบุก) ได้รับเงินรางวัล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยรางวัล และรางวัลที่ ๕ ถึงรางวัลที่ ๘ ได้รับเงินรางวัล จำนวน ๒,๐๐๐ บาท

สรุป

ความร่วมมือกันในชุมชนที่นำกลองหลวงของตนมาทำการแข่งขันนับได้ว่ามีความแข็งแกร่งอย่างยิ่ง ด้วยสิ่งหนึ่งที่เห็นได้จากการแข่งขันครั้งนี้ คือความภาคภูมิใจในกลองของตน และเจตจำนงในการมาเพื่อจะสร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านของตน ถือได้ว่ามองเห็นได้ในทุกคณะกลองหลวงที่เดินทางมาเข้าร่วมในการแข่งขันครั้งนี้ เงินรางวัลอาจจะเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้นในการมุ่งมั่นคว้าชัย เป็นผลพลอยได้ที่จะนำไปพัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาวัด และอื่น ๆ เกียรติยศที่แท้จริงของการแข่งกลอง

หลวงชิงแชมป์ล้านนาครั้งนี้ คือการที่ชาวบ้านทั้งหลายที่ได้มีส่วนร่วมในงานยังคงมุ่งมั่นที่จะรักษาสืบต่อวัฒนธรรมกลองหลวงให้ดำรงสืบต่อไป ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ไม่ได้ส่งต่อแต่เพียงวัฒนธรรมฆ้องกลองหลวงเท่านั้น แต่ยังส่งต่อในเรื่องของความแข็งแกร่งในวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งจะกลายเป็นพื้นฐานหนึ่งของชุมชนของพื้นที่นั้นอย่างมั่นคง

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗). *กลุ่มชาติพันธุ์ไทยอง*. เข้าถึงได้จาก สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่: www.culture.cmru.ac.th/web60/learningcenter/กลุ่มชาติพันธุ์ไทยอง/

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (๒๕๔๒). กลองหลวง. ใน สนั่น ธรรมธิ, และ วิลักษณ์ ศรีป่าซาง, *สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือ เล่ม ๑* (หน้า ๘๔-๙๓). กรุงเทพฯ: สยามเพรส แมเนจเม้นท์.

รณชิต แม้นมาลัย. (๒๕๓๖). *กลองหลวงล้านนา: ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตและชาติพันธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

สภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน. (๒๕๔๘). *กลองหลวงลำพูน*. ลำพูน: สำนักเลขาธิการสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน.

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดลำพูน กรมประชาสัมพันธ์ . (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗). *อบจ. ลำพูน ประกาศผลผู้ชนะการแข่งขันกลองหลวงชิงแชมป์ล้านนา ครั้งที่ ๒๐ (รอบ ๘ ทีมสุดท้าย)*. เข้าถึงได้จาก สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดลำพูน กรมประชาสัมพันธ์ : https://lamphun.prd.go.th/th/content/category/detail/id/33/iid/290148

รำลึก Oscar Ghiglia
ปูชนียบุคคลแห่งวงการกีตาร์คลาสสิกโลก การสูญเสียครั้งใหญ่ในรอบ ๓๗ ปี

เรื่อง:
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยระดับโลก
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๘๗ โลกได้สูญเสีย Andrés Segovia นักกีตาร์คลาสสิกชาวสเปนคนสำคัญของโลก ผู้เปลี่ยนเครื่องดนตรีชิ้นนี้ให้กลายเป็นเครื่องดนตรีคอนเสิร์ตอย่างแท้จริง หลังจากการเสียชีวิตของ Segovia ก็ได้เกิดเป็นยุคสมัยใหม่ของวงการกีตาร์คลาสสิก เกิดสาขาวิชากีตาร์คลาสสิกตามมหาวิทยาลัยดนตรีชั้นนำทั่วโลก เกิดนักกีตาร์คลาสสิกรุ่นใหม่ที่สืบทอดเจตนารมณ์ เกิดบทเพลงใหม่ ๆ จากคีตกวีผู้ที่ไม่ได้เล่นกีตาร์คลาสสิก หากไม่มี Segovia กีตาร์ก็จะกลายเป็นเพียงแค่ดนตรีในห้องโถง (Salon Music) ในแบบยุคสมัยของ Francisco Tárrega (1852-1909) ปณิธานของ Segovia ได้รับช่วงต่อโดยนักกีตาร์คลาสสิกหลัก ๆ สามท่าน ได้แก่ Alirio Díaz (1923-2016) Eliot Fisk (b. 1954) และ Oscar Ghiglia (1938-2024) ในฐานะผู้ช่วยสอนของ Segovia ที่ Chigiana Academy ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันดนตรีระดับโลกที่ประเทศอิตาลี ภายหลังเขาได้รับตำแหน่งเป็นอาจารย์สอนหลัก ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๖ เป็นต้นมา

Oscar Ghiglia เป็นนักกีตาร์คลาสสิกชาวอิตาเลียน เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๘ ที่เมืองลีวอร์โน ทางฝั่งตะวันตกของประเทศอิตาลี เขาเกิดในครอบครัวอาชีพศิลปะ บิดาและปู่ของเขาเป็นจิตรกรเขียนภาพ ส่วนมารดาเป็นนักเปียโน เขาเป็นที่รู้จักในฐานะลูกศิษย์เอกของ Segovia โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนแบบ Masterclass (เรียนแบบตัวต่อตัวและมีผู้ชมนั่งดูแบบสาธารณะ) หลังจากที่เขาได้มีโอกาสเรียนกับ Segovia อยู่บ่อยครั้ง เขาก็ได้มีโอกาสเป็นผู้ช่วยสอน การสอนของ Oscar นั้นมีจุดเด่นในเรื่องของ "การร้องแบบซอลเฟจ (Solfege)" เขามักสอนโดยไม่จับเครื่องดนตรีและใช้การร้องให้ฟังล้วน ๆ "ร้องให้เหมือนเล่น เล่นให้เหมือนร้อง" โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เขามีอายุมากขึ้นและไม่สามารถมีแรงกดสายกีตาร์ได้เหมือนในตอนสมัยหนุ่ม ๆ

Oscar ได้ก่อตั้งภาควิชากีตาร์คลาสสิกที่ Aspen Music School รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้เป็นศิลปิน Artist in resident ที่ Hartt School of Music ในเมืองฮาร์ตเฟิร์ด รัฐคอนเนทิคัต หลังจากนั้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๓-๒๐๐๕ เขาได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์ด้านกีตาร์คลาสสิกที่ Hochschule für Musik เมืองบาเซิล ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในหลาย ๆ ครั้ง เขาได้มีโอกาสเป็นอาจารย์รับเชิญที่มหาวิทยาดนตรีชั้นนำหลายแห่ง ได้แก่ Academies of Zurich and Lucerne ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ Juilliard School ประเทศสหรัฐอเมริกา Northwestern University ประเทศสหรัฐอเมริกา และ

Oscar Ghiglia กำลังเรียนกับ Andrés Segovia

Oscar Ghiglia กำลังเรียน Masterclass กับ Segovia

Oscar Ghiglia และ Eliot Fisk ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕

Oscar Ghiglia โผเข้ากอด Masaki Sakurai หลังจากได้รับกีตาร์เป็นของขวัญ

University of Cincinnati College - Conservatory of Music ประเทศสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกัน

Oscar ใช้กีตาร์คลาสสิกคู่กายคู่ใจสร้างโดย Masaki Sakurai ช่างทำกีตาร์คลาสสิกจากกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ในตอนที่ Oscar มีอายุครบรอบ ๘๐ ปี Sakurai ได้สร้างกีตาร์รุ่นพิเศษให้เขาโดยเฉพาะ เพื่อเป็นของขวัญ Oscar มีความสุขมาก ๆ เขาโอบกอด Sakurai ด้วยหน้าตาที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ตัวของ Oscar นั้นชื่นชอบกีตาร์ในโครงสร้างแบบดั้งเดิม (Traditional Fan Bracing) เขาจึงชอบกีตาร์ที่สร้างโดย Sakurai มาก ๆ เนื่องจากโครงสร้างที่ใช้ผนวกรวมกับไม้หน้าที่ทำมาจากไม้สปรูซ (Spruce) ให้สีสันของเสียงตามแบบฉบับที่เขาชอบ

Mario Castelnuovo-Tedesco (1895-1968) คีตกวีคนสำคัญชาวอิตาเลียน ชื่นชอบ Oscar Ghiglia เป็นอย่างมาก จนถึงขนาดนำชื่อของเขามาเขียนเป็นบทเพลงในชื่อ Romanza sul nome di Oscar Ghiglia บทเพลงเขียนขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ โดยเป็นผลงานลำดับที่ ๑๗๐/๓๗ นอกจากนั้นแล้ว Oscar ยังได้ปรับแก้ไขโน้ตเพลงร่วมกับ Segovia อยู่หลายครั้ง จนเกิดเป็น Segovia's Editions (โน้ตเพลงปรับแก้ไขโดย Segovia) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกของ Tedesco ที่มีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก (โน้ตเยอะจนต้องมีการตัดแต่งเติมโน้ต) เนื่องจาก Tedesco มักใช้เปียโนในการเขียนบทเพลงกีตาร์ (เปียโนมีสิบนิ้วในการกด ส่วนกีตาร์มีแค่สี่นิ้วในการดีด) อย่างไรก็ตาม Tedesco เองก็ชื่นชอบ Segovia มาก ๆ จนถึงขนาดนำชื่อของเขามาเขียนเป็นบทเพลงเช่นเดียวกันโดยใช้ชื่อว่า Tonadilla sue le nom de Andrés Segovia เขียนขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๕๔ และเป็นผลงานลำดับที่ ๑๗๐/๕

ลูกศิษย์คนสำคัญของ Oscar Ghiglia ปัจจุบันได้กลายเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงและเป็นศาสตราจารย์ด้านกีตาร์คลาสสิก ณ วิทยาลัยดนตรีชั้นนำ ในประเทศต่าง ๆ เช่น Eliot Fisk (ประเทศสหรัฐอเมริกา) Shin-ichi Fukuda (ประเทศญี่ปุ่น) Marcin Dylla (ประเทศโปแลนด์) Sharon Isbin (ประเทศสหรัฐอเมริกา) และ Elena Papandreou (ประเทศกรีซ) โดยในภายหลังเขาได้สมรสกับ Elena Papandreou ผู้ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของเขา และได้ย้ายไปพำนักที่ประเทศกรีซจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

ผู้เขียนได้มีโอกาสพบกับ Oscar Ghiglia เป็นครั้งแรก ณ การแข่งขันกีตาร์คลาสสิกนานาชาติแห่งเมืองซันเรโม ประเทศอิตาลี โดยในตอนนั้นเขาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะกรรมการตัดสิน Oscar มีอุปนิสัยที่ตลก

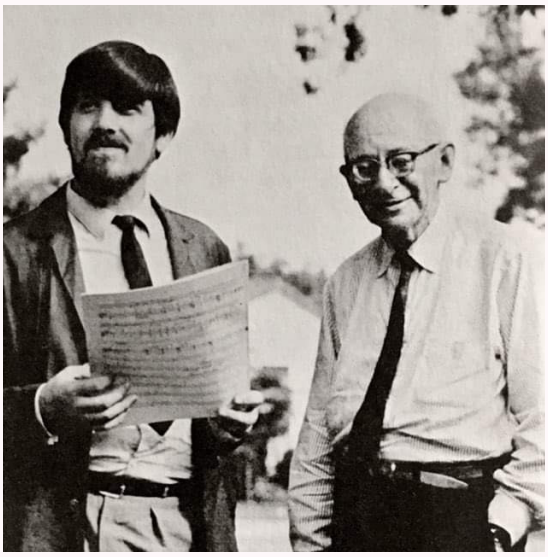

Oscar Ghiglia และ Mario Castelnuovo-Tedesco

Sharon Isbin, right, a student for the past four summers of Oscar Ghiglia, left, at the Aspen Music School, has just won an international competition for classical guitarists. The 18-year old musician took a first prize of $1500 as well as a new guitar which was presented to her by the man who made it. Isbin is leaving for a tour of South America after which she will return to Aspen for a few weeks at the end of the summer. Charles Abbott photo.

Oscar Ghiglia กำลังสอน Sharon Isbin ที่ Aspen School of Music

Oscar Ghiglia และ Elena Papandreou

ขบขัน เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังงานทั้งในเวลาพูดคุยและเวลาสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนที่สอนลูกศิษย์ เขามักปล่อยอารมณ์ไปตามบทเพลงอย่างขีดสุด บางครั้งอารมณ์ที่เต็มเปี่ยมของเขาทำให้หลาย ๆ ครั้งเขาถูกมองว่าเป็นครูที่ดุ Oscar ให้ความสำคัญกับการเลือกใช้โน้ตเพลงอย่างมาก เขามองว่าโน้ตเพลงที่ถูกตีพิมพ์และถูกปรับแก้ไขคือโน้ตเพลงต้นฉบับ ถึงขั้นมีการโยนโน้ตเพลงของลูกศิษย์กลางวง Masterclass ที่มีการอ้างอิงถึง Manuscript (โน้ตเพลงที่เขียนด้วยลายมือ) Oscar สนับสนุนแนวคิดของ Andrés Segovia ในการปรับแต่งแก้ไขโน้ตเพลงและให้เหตุผลว่า “โน้ตเพลงที่ถูกส่งให้สำนักพิมพ์และมีการลงตราประทับเป็นครั้งแรก นั่นคือโน้ตต้นฉบับ!”

ในการแข่งขันกีตาร์คลาสสิกระดับโลกงานสำคัญล้วนมีชื่อของ Oscar Ghiglia ยกตัวอย่างเช่นในงาน Michele Pittaluga International Classical Guitar Competition ณ เมืองอเลสซานเดรีย ประเทศอิตาลี ซึ่งถือเป็นหนึ่งในงานที่ใหญ่ที่สุดในโลกและเก่าแก่ที่สุดอันดับสามของโลก Oscar เองก็เคยได้มีโอกาสรับหน้าที่เป็นศิลปินและกรรมการตัดสิน

ในด้านการบันทึกเสียง Oscar ได้มีโอกาสบรรเลงบทเพลงวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกจากหลากหลายยุคสมัย ยกตัวอย่างเช่น วรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกของ Manuel Ponce (1882-1948) Federico Moreno Torroba (1891-1982) และคีตกวีคนอื่น ๆ ที่จัดอยู่ใน “Segovia’s Friends” (เพื่อนของ Segovia ที่เป็นคีตกวี) โดยบทเพลงส่วนใหญ่มักตามรอยของ Segovia ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ จึงถือได้ว่าเขาเป็นลูกศิษย์ของ Segovia สายตรงที่สำคัญที่สุด ถ้าให้เลือกมาหนึ่งชื่อ แนวคิดการตีความนั้นมีความคล้ายคลึงกับผู้เป็นอาจารย์อย่างเห็นได้ชัด รวมถึงในเรื่องของการจัดทำโน้ตเพลงฉบับตีพิมพ์ เพื่อใส่ทางนิ้วให้สอดคล้องกับการตีความ โดยโน้ตเพลงของเขาได้รับการตีพิมพ์ผ่านทางสำนักพิมพ์ Edizioni Suvini จากเมืองมิลาน ประเทศอิตาลี

Oscar จากไปอย่างสงบเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๔ อายุรวม ๘๕ ปี ถือเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ในรอบสามสิบกว่าปี นักกีตาร์คลาสสิกทั่วโลกล้วนแสดงความอาลัยอย่างสุดซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกีตาร์คลาสสิก จากประเทศอิตาลี เนื่องจากเขาเป็นคนแรก ๆ ที่พัฒนาวงการกีตาร์คลาสสิกในประเทศนี้ให้ทัดเทียมเทียบเท่าระดับนานาชาติ จนประเทศอิตาลีได้กลายเป็นศูนย์กลางการเรียนกีตาร์

Oscar Ghiglia อารมณ์ขึ้นจนถึงขั้นโยนโน้ตเพลงของลูกศิษย์

Oscar Ghiglia ในฐานะกรรมการตัดสินที่ Michele Pittaluga International Classical Guitar Competition ณ เมืองอเลสซานเดรีย ประเทศอิตาลี

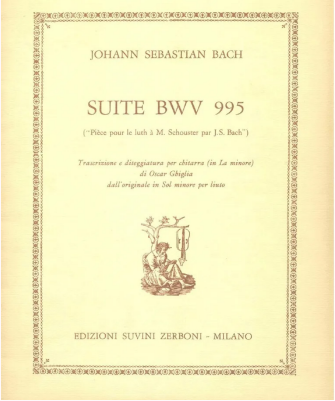

JOHANN SEBASTIAN BACH

SUITE BWV 995

("Pièce pour le luth à M. Schouster par J.S. Bach")

Trascrizione e diteggiatura per chitarra (in La minore)
di Oscar Ghiglia
dall'originale in Sol minore per liuto

EDIZIONI SUVINI ZERBONI - MILANO

โน้ตเพลงของเขาได้รับการตีพิมพ์ผ่านทาง Edizioni Suvini จากเมืองมิลาน ประเทศอิตาลี โดยเป็นบทเพลงที่ประพันธ์โดย Johann Sebastian Bach (1685-1750)

คลาสสิกที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในทวีปยุโรป บทความชิ้นนี้เองก็เสมือนกับบทความรำลึกในความทรงจำ ที่ให้ทั้งความรู้ด้านวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกแบบเจาะลึก และเป็นการแสดงความอาลัยในฐานะนักกีตาร์คลาสสิกชาว

ผลงานการบันทึกเสียงของ Oscar Ghiglia ร่วมกับ EMI Records

Oscar Ghiglia ในช่วงบั้นปลายของชีวิต

ผู้เขียนได้พบกับ Oscar Ghiglia ณ เมืองซันเรโม ประเทศอิตาลี ในปี ค.ศ. ๒๐๑๗

ไทยที่ได้มีโอกาสเป็น "หลานศิษย์" ที่พร้อมจะส่งต่อความรู้ ภูมิปัญญา เพื่อพัฒนานักกีตาร์คลาสสิกไทยอย่างสุดความสามารถที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

สำหรับตอนต่อไปจะเป็นบทความเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิกในด้านไหน โปรดติดตามครับ...

ภาพวาดสีน้ำมันการแสดง Carmen

สิ่งที่คุณอาจมองข้าม และ ๕ ผลงานต้องฟัง: Georges Bizet คีตกวีอาภัพมากพรสวรรค์

เรื่อง:
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)
นักข่าวอิสระ

เส้นทางชีวิตที่แสนสั้นของเขาเต็มไปด้วยเรื่องราวมากมาย แม้จะเป็นหนึ่งในคีตกวีผู้เต็มไปด้วยพรสวรรค์ ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถมากที่สุดคนหนึ่งของยุค แต่ "ความสำเร็จ" กลับเป็นจุดหมายที่เขาครอบครองได้ก็ตอนที่หมดลมหายใจไปแล้ว

ในช่วงชีวิตที่แสนสั้นกับเส้นทางอาชีพที่ไม่ยืนยาวนัก Georges Bizet (1838-1875) ประพันธ์อุปรากรขึ้นราว ๓๐ เรื่อง และหลายเรื่องก็ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ดี ส่วนผลงานมาสเตอร์พีซอย่าง Carmen ก็ได้รับเสียงโห่มากกว่าคำชื่นชมในรอบปฐมทัศน์ และที่น่าเสียดายไปกว่านั้น คือ ๓ เดือนหลังการแสดงรอบแรก เขาก็เสียชีวิตลงโดยไม่ได้รับรู้เลยว่า อุปรากรเรื่องนี้จะกลายเป็นหนึ่งในผลงานโด่งดังและดึงดูดผู้ชมได้มหาศาลทุกครั้งที่ถูกจัดแสดง

Bizet เคยกล่าวไว้ว่า *"หากคุณต้องการเป็นศิลปินที่ประสบความสำเร็จ คุณต้องเป็นคนเยอรมัน หรือไม่อย่างนั้น ก็ต้องตายไปเสียก่อน"*

เริ่มเขียนเพลง ๔ ขวบ และเข้าเรียนก่อนเกณฑ์

Georges Bizet เกิดในกรุงปารีสเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ค.ศ.

๑๘๓๘ โดย Adolphe - บิดาของเขาเป็นครูสอนร้องเพลง (ผันตัวมาจากช่างทำวิก) ส่วนเรื่องราวของผู้เป็นมารดานั้นยังมีความคลุมเครือ

ต่อมาพ่อของเขาก็ได้แต่งงานกับ Aimée Delsarte หญิงสาวฐานะต่ำต้อยแต่มีความสามารถทางดนตรีสูง เธอเป็นนักเปียโนมากความสามารถ และ François พี่ชายของเธอก็เป็นนักร้องชื่อดังอยู่ที่ Royal Courts

เด็กชาย Georges เป็นลูกคนเดียวของครอบครัว เขามีความถนัดทางดนตรีตั้งแต่เด็กจากการเลี้ยงดูของแม่เลี้ยงผู้สอนเปียโนให้เขาเป็นคนแรก บางวันเขาก็ดูพ่อสอนร้องเพลงอยู่หลังประตู และแอบจำเพลงยาก ๆ ไปร้องเอง จนเริ่มเขียนเพลงตั้งแต่ ๔ ขวบ

เมื่ออายุได้ ๙ ขวบ เขาก็เข้าเรียนที่ Paris Conservatoire (มีกฎว่านักเรียนต้องมีอายุขั้นต่ำ ๑๐ ขวบ) ได้เรียนวิชาประพันธ์กับ Fromental Halévy (1799-1862) คีตกวีชื่อดังผู้ประพันธ์อุปรากรเรื่อง La Juive และอาจารย์อีกคนคือ Charles Gounod (1818-1893) คีตกวีชื่อดังชาวฝรั่งเศส เจ้าของงาน Faust (1859) และ Roméo et Juliette (1867)

หลังจากเข้าเรียนเพียง ๖ เดือน ก็เรียนได้คะแนนดี จนถูกใจศาสตราจารย์ด้านเปียโน จึงได้เรียนเปียโนแบบตัวต่อตัวทำให้ทักษะทางเปียโนพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว กระทั่งได้รับรางวัลอีก ๒ ครั้ง คือ ในปี ค.ศ. ๑๘๕๑ และ ค.ศ. ๑๘๕๒ ตามลำดับ

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๕๔ ก็มีผลงานได้รับการตีพิมพ์ถึง ๒ ชิ้น คือ Petite Marguerite และ La Rose et l'abeille ส่วนผลงานอย่าง Clovis et Clotilde ก็ชนะรางวัล

Georges Bizet

Prix de Rome ในปี ค.ศ. ๑๘๕๗ ซึ่งนอกจากจะได้รับทุนการศึกษา ๕ ปี การชนะรางวัลนี้ยังหมายความว่าเขาต้องอยู่ที่ French Academy ในกรุงโรมเป็นเวลา ๒ ปี และส่งผลงานให้คณะกรรมการอีกด้วย

ในปี ค.ศ. ๑๘๕๘ เขาจึงเดินทางไปที่กรุงโรม แต่ในช่วง ๖ เดือนแรก Bizet ประพันธ์งานออกมาได้เพียง ๑ ชิ้นเท่านั้น ด้วยความกังวลและไม่อยากประพันธ์งานเกี่ยวกับคริสต์ศาสนา Bizet จึงประพันธ์ Don Procopio อุปรากรชวนหัว เพื่อยกย่องคณะกรรมการของสถาบัน ในปีต่อมาเขาก็ยังคงสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ ๆ ทว่ามีผลงานที่เสร็จสมบูรณ์เพียงไม่กี่ชิ้น

หลังจากอยู่โรมได้ ๓ ปี มีเพลงที่เสร็จสมบูรณ์เพียง ๒ ชิ้นเท่านั้น (คือ Don Procopio ที่กล่าวไปข้างต้น และ Te Deum เพลงเกี่ยวกับศาสนาคริสต์) ในปี ค.ศ. ๑๘๖๐ เขาก็เดินทางกลับกรุงปารีสและทราบข่าวว่าแม่ของเขากำลังป่วยหนัก

เส้นทางอาชีพขาขึ้น... แต่ก็ยังไปไม่ถึงจุดสูงสุด

ด้านการประพันธ์อุปรากร เขาอยู่ใต้อิทธิพลของ Charles Gounod ผู้เป็นอาจารย์ และในช่วงทศวรรษที่ ๑๘๕๐ เขาก็เริ่มแต่งเพลงเปียโน จนสำเร็จออกมาเป็นซิมโฟนี ทว่าผลงานนี้ก็สาบสูญไปจนกระทั่งมีการค้นพบในช่วงศตวรรษที่ ๒๐

ในส่วนของโอเปร่า ก็มีผลงานแรก (ที่สมบูรณ์) คือ Le Docteur Miracle (1857) ก่อนที่ภายหลังจะได้รับอิทธิพลจาก Gioachino Rossini (1792-1868) คีตกวีชื่อดังชาวอิตาเลียน และ Gaetano Donizetti (1797-1848) คีตกวีจากอิตาลีอีกคนที่ประพันธ์โอเปร่ากว่า ๗๐ เรื่อง

แม่ของเขาเสียชีวิตลงในปี ค.ศ. ๑๘๖๑ หลังจากนั้นก็ได้รับข้อเสนอจาก Opera-Comique โอเปร่าเฮาส์ในปารีสให้ประพันธ์งานเพื่อจัดแสดงที่นั่นเขาทำงานแทบทุกอย่าง ทั้งงานไฟ งานฉาก ควบคู่ไปการประพันธ์จนคลอดผลงาน Les pêcheurs de perles (The Pearl Fishers) ซึ่งเปิดตัวในปี ค.ศ. ๑๘๖๓ เป็นเรื่องราวของชายหนุ่ม ๒ คน ที่สาบานว่าจะเป็นเพื่อนรักกันจนวันตาย ทว่าทั้ง ๒ กลับตกหลุมรักหญิงสาวคนเดียวกัน - แม้ว่าจะเป็นที่ชื่นชอบในหมู่ผู้ชม แต่กลับไม่ถูกใจนักวิจารณ์เท่าใดนัก ทั้ง ๆ ที่ปัจจุบันถูกจัดว่าเป็นหนึ่งในผลงานดังของ Bizet ก็ตาม

ในทางสังคม เขาได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมวงการอย่างอบอุ่น ช่วงยังเยาว์เขาเป็นแขกขาประจำในปาร์ตี้ที่บ้านของ Jacques Offenbach (1819-1880) คีตกวีชาวเยอรมัน ที่นั่นเขาได้พบกับ Rossini ผู้ที่เทิดทูนว่าเป็น "บุรุษผู้ยิ่งใหญ่ผู้ทรงคุณธรรมเช่นเดียวกับโมสาร์ท"

ช่วงกลางปี ค.ศ. ๑๘๖๑ ราวเดือนพฤษภาคม ในงานเลี้ยงอาหารค่ำที่มี Franz Liszt (1811-1886) ร่วมงานอยู่ด้วย Bizet ได้สร้างความ

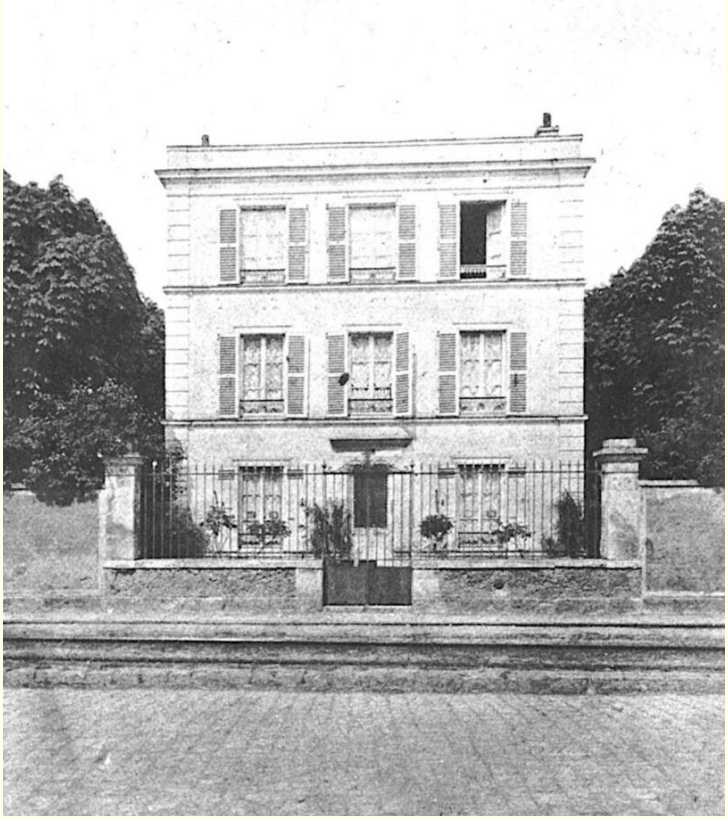

บ้านพักตากอากาศใน Bougival ที่พักพิงสุดท้ายก่อนหมดลมหายใจ

ประหลาดใจให้ทุกคนในงานเมื่อบรรเลงเปียโนในเพลงที่ได้ชื่อว่ายากที่สุดเพลงหนึ่งของลิสต์

"ฉัน (เคย) คิดว่ามีเพียงสองคนเท่านั้นที่บรรเลงเพลงนี้ได้... ตอนนี้มีสามคนแล้ว คนนี้อายุน้อยที่สุดอาจจะกล้าหาญและชาญฉลาดที่สุดก็ว่าได้" ลิสต์ กล่าวชมบีแซร์

ทว่าด้วยนิสัยบางอย่างก็ทำให้เขาดูไม่เป็นผู้ใหญ่ ทั้งการชอบถากถาง อารมณ์หงุดหงิดง่าย และการชอบโต้แย้ง

ด้านความรัก Bizet เข้าพิธีแต่งงานกับ Geneviève Halévy บุตรสาวของอาจารย์ ในปี ค.ศ. ๑๘๖๙ ตอนแรกครอบครัวของเธอคัดค้าน เพราะมองว่า Bizet ไม่ควรคู่กับเธอ "เขาไม่มีเงิน เป็นพวกฝ่ายซ้าย ต่อต้านศาสนา และยังเป็นพวกยิปซี" แต่ก็ได้สัญญาว่าจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตัวเองไปในทางที่ดีขึ้น - ชีวิตแต่งงานของเขามีทั้งสุขทั้งทุกข์ระคนกันไป จนในปี ค.ศ. ๑๘๗๒ ภรรยาของเขาก็ให้กำเนิด Jacques บุตรชายคนเดียวของครอบครัว

ความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองในทางที่ดีขึ้น ยังส่งผลให้เกิดลักษณะทางดนตรีหลัก ๆ ของเขา ๒ ประการ คือ การสร้างบรรยากาศอันแปลกใหม่ และการสะท้อนความเป็นจริงอันน่าทึ่ง ในผลงานอย่าง Djamileh (1872) และ Alphonse Daudet's play L'Arlésienne (1872) ตามลำดับ

และเมื่อสงคราม Franco-Prussian War ปะทุขึ้น เขาก็ไปเป็นทหาร ซึ่งผลจากสงครามนี้ก็ทำให้เกิดผลงานดัง Carmen ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๗๕ ที่สะท้อนเรื่องอื้อฉาวที่มีความสมจริง ทั้งยังเปิดศักราชใหม่ในการฟังโปเอร่าอีกด้วย

บทสุดท้ายของชีวิต

ในช่วงที่ประพันธ์ Carmen อยู่นั้น Bizet ใช้เวลาในการประพันธ์นานกว่าที่คิด เพราะถูกทักท้วงเรื่องเนื้อหาที่สุ่มเสี่ยง มีประเด็นการทรยศหักหลังและการฆาตกรรม นั่นทำให้เขามีปัญหาทางการเงินอย่างหนัก ต้องหาเงินจากการเป็นครูสอนดนตรีและเล่นเปียโน

เราไม่อาจคาดเดาได้ว่า ใครกันแน่ที่คัดค้านเขา แต่หลังจากที่ผู้อำนวยการร่วมของ Opéra-Comique โรงอุปรากรในปารีสลาออก Bizet ก็ประพันธ์ Carmen จนเสร็จสมบูรณ์ และต้องเจอความท้าทายหลายครั้งก่อนจะมีการแสดงรอบปฐมทัศน์ในวันที่ ๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๗๕

ด้วยเนื้อเรื่องที่ขัดกับจริยธรรมอันดีงามของสังคมขณะนั้น ทำให้ผลตอบรับของผู้ชมส่วนใหญ่ในการแสดงรอบแรกออกมาค่อนข้างน่าหดหู่ใจ แต่ก็มีคนที่ชื่นชอบอยู่บ้าง อย่าง Camille Saint-Saëns (1835-1921) และ Jules Massenet (1842-1912) คีตกวีเจ้าของโอเปร่ากว่า ๓๐ เรื่อง สวนทางกับ Gounod ผู้เคยเป็นอาจารย์ที่ Paris Conservatoire ที่บอกว่า Bizet เลียนแบบงานของเขาและให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนในเชิงลบ

ความเสียใจกับผลตอบรับนี้บวกกับผลกระทบจากการสูบบุหรี่จัดมาตลอดชีวิต ก็ทำให้สุขภาพของเขาย่ำแย่ลง

Bizet ตัดสินใจเดินทางไปพักผ่อนยังบ้านพักตากอากาศใน Bougival ที่ห่างจากกรุงปารีสไปทางเหนือราว ๑๕ กิโลเมตร ก่อนจะ

เสียชีวิตด้วยอาการหัวใจวายในวันที่ ๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๗๕ ด้วยวัยเพียง ๓๖ ปีเท่านั้น

พิธีศพของเขาถูกจัดขึ้น ๒ วันหลังจากสิ้นลม ณ Église de la Sainte-Trinité ในมหานครปารีส มีผู้เข้าร่วมงานกว่า ๔,๐๐๐ คน หลังจากนั้นก็มีการจัดแสดงอุปรากรเรื่อง Carmen อีกครั้ง ผลคือสื่อมวลชนและนักวิจารณ์เขียนยกย่องเขาว่าเป็นปรมาจารย์อุปรากรของฝรั่งเศส

น่าเศร้าตรงที่ เขาจากไปโดยที่ไม่ได้รับรู้ถึงความสำเร็จที่แท้จริงของ Carmen

๕ ผลงานโดดเด่น

๑. Symphony in C - ประพันธ์ขึ้นเมื่ออายุ ๑๗ ปี โดยค้นพบเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๕ เป็นผลงานที่ค่อนข้างแผ่วเบาและมีสไตล์แบบชูเบิร์ต (Schubertian) โดดเด่นด้วยท่อนช้าที่โอโบบรรเลงอย่างโหยหวน

Geneviève Halévy ภรรยาสุดที่รัก

๒. Songs - เขาเขียนเพลงก่อนที่จะถูกยกย่องว่าเป็น 'high art' และหนึ่งในผลงานคลาสสิกที่มีเสน่ห์ไม่เสื่อมคลายก็คือ 'Adieux de l'hôtesse arabe'

๓. Jeux d'enfants - เป็นเพลงที่เต็มไปด้วยความเบิกบาน โดยไม่ต้องสงสัยว่าเป็นหนึ่งในงานที่ดีที่สุดของเขา

๔. L'Arlesienne - งานที่ประพันธ์สำหรับละครของ Daudet เรื่อง The Girl From Arles มีการใช้ดนตรีบรรเลงภาพของโพรวองซ์ รวมถึงนำแซกโซโฟนมาใช้ในงานด้วย

๕. Carmen - งานที่เต็มไปด้วยลักษณะเฉพาะอันคล่องแคล่วและความไพเราะที่ไม่เคยล้าสมัย ฟังเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน

ที่มา

https://www.classicfm.com/composers/bizet/guides/facts-gallery/
https://www.classical-music.com/articles/five-essential-works-bizet
https://www.pcmsconcerts.org/composer/georges-bizet/
https://www.kennedy-center.org/education/resources-for-educators/classroom-resources/media-and-interactives/artists/bizet-georges/
https://www.classicfm.com/composers/bizet/
https://www.gramophone.co.uk/review/bizet-te-deum
https://www.deutschegrammophon.com/en/composers/georges-bizet/biography

Yamaha Acoustic Instruments

Bösendorfer
DER KLANG, DER BERÜHRT

YAMAHA
Live with Music

th.yamaha.com YamahaMusicThailand

"A true victory
is a victory over oneself."
A. Jutanugarn
SCG congratulates Pro May-Ariya Jutanugarn
The winner of LPGA Championships
www.scg.co.th
Cement-Building Materials
Chemicals
Packaging
SCG

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
We're determined to fulf ill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness

thaibev | www.thaibev.com

MEMBER OF
Dow Jones
Sustainability Indices
In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev